

॥श्रीः॥

श्रीसुरसरस्वतीसभा

शृङ्गेरी

तृतीया-अनुवादप्रदीपा- ३

This content is same as in the website

[E-Learning portal for Truteeya - the third examination in the Simple Samskrit Examination series.]

Anuvaada Pradeepa Part-I (Available in both English and Kannada)

Developed by: Vyoma Linguistic Labs Foundation

www.vyomalabs.com

अनुवादप्रदीपः

१. प्रथमो भागः

अभ्यासः - 1

Translate into English/Kannada:

1.	रामः गच्छति।	Rama goes.	ರಾಮನು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.
2.	भीमः धावति ।	Bhima runs.	ಭೀಮನು ಓಡುತ್ತಾನೆ.
3.	गोविन्दः वदति ।	Govinda speaks.	ಗೋವಿಂದನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.
4.	सीता नयति ।	Sita takes.	ಸೀತೆಯು ಒಯ್ಯುತ್ತಾಳೆ.
5.	फलं पतति ।	The fruit falls.	ಹಣ್ಣು ಬೀಳುತ್ತದೆ.
6.	घृतं द्रवति ।	Ghee melts.	ತುಪ್ಪವು ಕರಗುತ್ತದೆ.
7.	गजौ चरतः ।	Two elephants graze.	ಆನೆಗಳೆರಡು ಚರಿಸುತ್ತವೆ.
8.	शिले पततः ।	Two stones fall.	ಕಲ್ಲುಗಳೆರಡು ಬೀಳುತ್ತವೆ.
9.	धेनू पिबतः ।	Two cows drink.	ಹಸುಗಳೆರಡು ಕುಡಿಯುತ್ತವೆ.
10.	पितरौ नन्दतः ।	Parents rejoice.	ತಂದೆ - ತಾಯಿಯರು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಾರೆ.
11.	गावौ धावतः ।	The two cows run.	ಹಸುಗಳೆರಡು ಓಡುತ್ತವೆ.
12.	बालाः लिखन्ति ।	The boys write.	ಹುಡುಗರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.
13.	गिरयः तिष्ठन्ति ।	The mountains stand.	ಬೆಟ್ಟಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.
14.	कवयः वदन्ति ।	The poets speak.	ಕವಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

15.	नार्यः गच्छन्ति ।	Women go.	ಮಹಿಳೆಯರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.
16.	वनानि भवन्ति ।	Forests are there.	ಅರಣ್ಯಗಳು ಇವೆ.
17.	गुरवः पृच्छन्ति ।	Teachers ask.	ಗುರುಗಳು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.
18.	मातरः यच्छन्ति ।	Mothers give.	ತಾಯಂದಿರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

अभ्यासः -2

Translate into Sanskrit:

1.	Rama speaks.	ರಾಮನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.	रामः वदति ।
2.	Krishna reads.	ಕೃಷ್ಣನು ಓದುತ್ತಾನೆ.	कृष्णः पठति ।
3.	Sita runs.	ಸೀತೆಯು ಓಡುತ್ತಾಳೆ.	सीता धावति ।
4.	Ganga cooks food.	ಗಂಗೆಯು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.	गङ्गा अन्नं पचति ।
5.	Mother gives.	ತಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.	माता यच्छति ।
6.	Leaf falls.	ಎಲೆಯು ಬೀಳುತ್ತದೆ.	पर्णं पतति ।
7.	(Two) girls write.	(ಇಬ್ಬರು) ಹುಡುಗಿಯರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.	बालिके लिखतः ।
8.	(Two) sages live.	(ಇಬ್ಬರು) ಮುನಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.	मुनी वसतः ।
9.	(Two) brothers read.	(ಇಬ್ಬರು) ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಓದುತ್ತಾರೆ.	भ्रातरौ पठतः ।
10.	(Two) friends talk.	(ಇಬ್ಬರು) ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.	सखायौ वदतः ।
11.	(Two) books are there.	(ಎರಡು) ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇವೆ.	पुस्तके स्तः ।
12.	People live.	ಜನರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ.	जनाः वसन्ति ।
13.	Boys run.	ಹುಡುಗರು ಓಡುತ್ತಾರೆ.	बालकाः धावन्ति ।

14.	The teacher enters.	ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.	ಗುರು: ಪ್ರವಿಶತಿ ।
15.	Children salute.	ಮಕ್ಕಳು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.	ಬಾಲಾ: ನಮಂತಿ ।
16.	The stars shine.	ನಕ್ಷತ್ರಗಲು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತವೆ.	ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಶೋಭಂತೆ ।
17.	Monkeys throw.	ಕಪಿಗಲು ಎಸೆಯುತ್ತವೆ.	ವಾನರಾ: ಕ್ಷಿಪಂತಿ ।
18.	Poets praise.	ಕವಿಗಲು ಹೊಗಲುುತ್ತಾರೆ.	ಕವಯ: ಪ್ರಶಂಸಂತಿ ।

Second person and First person – ಮಧ್ಯಯಮ ಪುರುಷ, ಉತ್ತಮ ಪುರುಷಗಲು

ಅಭ್ಯಾಸ: -3

Translate into English /Kannada

1.	ತ್ವಂ ಪಠಸಿ ।	You read.	ನೀನು ಓದುತ್ತೀಯೆ.
2.	ಯುವಾಂ ಲಿಖತಃ ।	You both write.	ನೀವಿಬ್ಬರು ಬರೆಯುತ್ತೀರಿ.
3.	ಯೂಯಂ ವದತಃ ।	You all speak.	ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.
4.	ಅಹಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ ।	I go.	ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.
5.	ಆವಾಂ ಯಚ್ಛ್ರಾವಃ ।	We both give.	ನಾವಿಬ್ಬರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.
6.	ವಯಂ ಧಾವಾಮಃ ।	We run.	ನಾವು ಓಡುತ್ತೇವೆ.
7.	ತ್ವಂ ಕ್ರೀಡಸಿ ।	You play.	ನೀನು ಆಡುತ್ತೀಯೆ.
8.	ಯುವಾಂ ನಮತಃ ।	You both salute.	ನೀವಿಬ್ಬರು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೀರಿ.
9.	ಆವಾಂ ಪಿಬಾವಃ ।	We both drink.	ನಾವಿಬ್ಬರು ಕುಡಿಯುತ್ತೇವೆ.
10.	ವಯಂ ನಂದಾಮಃ ।	We feel happy.	ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

संस्कृतम् भूतकालः द्वितीयाविभक्तिश्च

परस्मैपद - आख्यातप्रत्ययाः

अभ्यासः -5

Translate into English /Kannada:

1.	रामः रावणम् अजयत् ।	Rama conquered Ravana.	रामनु रावणननु जयसदनु.
2.	हरिः लेखनीम् अयच्छत् ।	Hari gave the pen.	हरयु लैखनयनु कुऑनु.
3.	शुकाः फलानि अखादन् ।	Parrots ate the fruits.	गललकु हणुगलनु तलदवु.
4.	रामलक्ष्मणौ वनम् अगच्छताम् ।	Rama and Lakshmana went to the forest.	रामलकुऑणु कलदलु हूदरु.
5.	सीता पुस्तकम् आनयत् ।	Sita brought the book.	सलतैयु वुसुतकवनु तददकु.
6.	कवयः काव्यानि अलिखन् ।	Poets wrote poems.	कवललकु कलवुगलनु बरदरु.
7.	नृपः प्रजाः अरक्षत् ।	The king protected the subjects.	रलजनु वुरकुललनु रकुसलदनु.
8.	बालाः पाठान् अपठन् ।	Children read the lessons.	मकुकु पलरललनु उदलदरु.
9.	शिशुः क्षीरम् अपिबत् ।	The child drank the milk.	मगु हललनु कुडलयलतु.
10.	अहं नारीः अपृच्छम् ।	I asked the women.	नलनु मलहललुयलरनु केलदनु.
11.	युवां गुरुन् अनमतम् ।	You both saluted the teachers.	नलवलबुुरु गुरुगलनु नमसुुरुसलदलरु.

12.	पार्वती पितरौ अवदत् ।	Parvathi told the parents.	ಪಾರ್ವತಿಯು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು.
-----	-----------------------	----------------------------	-----------------------------------

अभ्यासः – 6

Translate into Sanskrit:

1.	Mother gave sweetmeats.	ತಾಯಿಯು ಮಿಠಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು.	माता मोदकानि अयच्छत् ।
2.	Gowri drank milk.	ಗೌರಿಯು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದಳು.	गौरी क्षीरम् अपिबत् ।
3.	The monkeys saw the fruits.	ಕಪಿಗಳು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದವು.	वानराः फलानि अपश्यन् ।
4.	The snake ate the frog.	ಹಾವು ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ತಿಂದಿತು.	सर्पः भेकम् अखादत् ।
5.	(Two) mice entered the hole.	(ಎರಡು) ಇಲಿಗಳು ಬಿಲವನ್ನು ಹೊಕ್ಕವು.	मूषकौ बिलं प्राविशताम् ।
6.	The Brahmins recited the vedas.	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ವೇದಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿದರು.	ब्राह्मणाः वेदान् अपठन् ।
7.	You gave the answers.	ನೀನು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ.	त्वम् उत्तराणि अयच्छः ।
8.	We saw two horses.	ನಾವು (ಎರಡು) ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆವು.	वयम् अश्वौ अपश्याम ।
9.	Cows ate the grass.	ಹಸುಗಳು ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದವು.	गावः तृणम् अखादन् ।
10.	The boys threw the stones.	ಹುಡುಗರು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎಸೆದರು.	बालकाः शिलाः अक्षिपन् ।
11.	The teachers asked the boys.	ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹುಡುಗರನ್ನು ಕೇಳಿದರು.	गुरवः बालकान् अपृच्छन् ।
12.	Valmiki wrote the Ramayana.	ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದನು.	वाल्मीकिः रामायणम् अलिखत् ।

तृतीयाविभक्तिः
अभ्यासः - 7

Translate into English:

1.	बालाः कन्दुकेन क्रीडन्ति ।	Boys play with the ball.	ಹುಡುಗರು ಚೆಂಡಿನಿಂದ ಆಡುತ್ತಾರೆ.
2.	कृषीवलाः हलैः कर्षन्ति ।	Farmers plough with the plough.	ಕೃಷಿಕರು ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಉಳುತ್ತಾರೆ.
3.	रमेशः करेण अस्पृशत् ।	Ramesh touched with his hand.	ರಮೇಶನು ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿದನು.
4.	गौरी लेखन्या अलिखत् ।	Gowri wrote with the pen.	ಗೌರಿಯು ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಬರೆದಳು.
5.	वयं कुसुमैः देवम् अर्चामः ।	We worship God with flowers.	ನಾವು ಹೂವುಗಳಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೆ.
6.	रामः सीता च नावा नदीम् अतरताम् ।	Rama and Sita crossed the river with the boat.	ರಾಮ ಸೀತೆಯರಿಬ್ಬರೂ ದೋಣಿಯಿಂದ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿದರು.
7.	कृपणाः धनेन नन्दन्ति ।	Misers feel happy with wealth.	ಜಿಪುಣರು ಹಣದಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ.
8.	पित्रा सह पुत्राः अगच्छन् ।	The sons went along with the father.	ತಂದೆಯ ಜೊತೆ ಮಕ್ಕಳು ಹೋದರು.
9.	भीमः कोपेन अवदत् ।	Bhima said in anger.	ಭೀಮನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೇಳಿದನು.
10.	यूयं विद्यया धनं विन्दथ ।	You all attain wealth by knowledge.	ನೀವು ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.
11.	कार्पासेन वस्त्रं, ऊर्ण्या कम्बलं, तृणेन कटश्च भवन्ति ।	Clothes are made with cotton, blanket with wool and mat with grass.	ಹತ್ತಿಯಿಂದ ವಸ್ತ್ರ, ಉಣ್ಣೆಯಿಂದ ಕಂಬಳಿ, ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಚಾಪೆಯು ಆಗುತ್ತವೆ.
Vyoma Linguistics Labs		8	http://vyomalabs.com/

12.	मृत्तिकया घटः सुवर्णेन आभरणञ्च भवतः ।	With clay, pots are made and with gold, ornaments are made.	ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಡಿಕೆ, ಮತ್ತು ಬಂಗಾರದಿಂದ ಆಭರಣ ಆಗುತ್ತವೆ.
-----	--	--	--

अभ्यासः – 8

Translate into Sanskrit:

1.	Shishupala scolded Krishna with bad words.	ಶಿಶುಪಾಲನು ಕೆಟ್ಟಮಾತುಗಳಿಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದನು.	शिशुपालः दुर्वचनैः कृष्णम् अनिन्दत् ।
2.	Animals live by air.	ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತವೆ.	प्राणिनः वायुना जीवन्ति ।
3.	Women worship with flowers.	ಹೆಂಗಸರು ಹೂವುಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.	नार्यः पुष्पैः अर्चन्ति ।
4.	The boys enjoyed with sweetmeats.	ಹುಡುಗರು ಮಿಠಾಯಿಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸಿದರು.	बालकाः मोदकैः अनन्दन् ।
5.	We earned riches with great efforts.	ನಾವು ಬಹಳ ಶ್ರಮದಿಂದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದೆವು.	वयं बहुप्रयत्नेन धनम् अविन्दाम ।
6.	You go with mother.	ನೀನು ತಾಯಿಯೊಡನೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯೆ.	त्वं मात्रा सह गच्छसि ।
7.	The farmers are pleased with rains.	ಮಳೆಯಿಂದ ರೈತರು ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ.	कृषकाः वृष्ट्या नन्दन्ति ।
8.	Birds eat with beaks.	ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಂದ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.	खगाः चञ्चुना खादन्ति ।
9.	Help will be rendered by the dog.	ನಾಯಿಯಿಂದ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.	शुना साहाय्यं विधास्यते ।
10.	The teachers entered the school with the students.	ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.	अध्यापकाः छात्रैः सह शालां प्राविशन् ।

11.	You (plural) study with faith.	ನೀವು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಓದಿರಿ.	यूयं श्रद्धया पठथ ।
12.	Rama entered Ayodhya with Sita.	ರಾಮನು ಸೀತೆಯೊಡನೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು.	रामः सीतया सह अयोध्यां प्राविशत् ।

चतुर्थी विभक्तिः

अभ्यासः – 9

Translate into English:

1.	मृगाः आहाराय चरन्तु ।	Let animals graze for food.	ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಡ್ಡಾಡಲಿ.
2.	जलमुचः सस्येभ्यः वृष्टिं वर्षन्तु ।	Let the clouds rain for the plants.	ಮೋಡಗಳು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಲಿ.
3.	भिषक् रोगिभ्यः औषधं यच्छतु ।	Let the doctor give medicine for patients.	ವೈದ್ಯನು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧವನ್ನು ನೀಡಲಿ.
4.	हे परिव्राट्, भिक्षायै दयया आगच्छ ।	Oh monk ! please come for receiving alms.	ಸನ್ಯಾಸಿಯೆ! ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಬಾ.
5.	धीमन्तः, परोपकाराय श्राम्यत ।	Oh scholars ! strive for helping others.	ಬುದ್ಧಿವಂತರೆ, ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿರಿ.
6.	विद्यार्थिन्, सत्यं वद, धर्मं चर ।	O Student ! speak the truth, follow dharma.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೇ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳು, ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸು.
7.	मातृदेवो भव, पितृदेवो भव, अतिथिदेवो भव ।	Consider mother as god, consider father as god,	ತಾಯಿಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗು,

		consider guest as god.	ತಂದೆಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗು, ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗು.
8.	वयं श्रद्धया पाठं पठाम ।	Let us all read the lesson with interest.	ನಾವು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪಾಠವನ್ನು ಓದೋಣ.
9.	हे श्रीमन्तः, दरिद्रेभ्यः अन्नं वस्त्रं च यच्छत ।	O rich men, give food and cloth for poor people.	ಶ್ರೀಮಂತರೇ, ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿರಿ.
10.	सेवकः जलाहरणाय गच्छतु ।	Let the servant go for bringing water.	ಸೇವಕನು ನೀರು ತರಲು ಹೋಗಲಿ.
11.	सीतारामाभ्यां नमः, जनेभ्यः स्वस्ति ।	Salutations to Rama and Sita, good wishes for the people.	ಸೀತಾರಾಮರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ.
12.	मह्यं लेखनीं यच्छ ।	Give the pen to me.	ನನಗೆ ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಕೊಡು.

अभ्यासः -10

Translate into Sanskrit:

1.	रामनु पारशालेगे हೋगलि.	Let Rama goto the school.	रामः विद्यालयं गच्छतु ।
2.	ನೀವು 'ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ' ಎಂದು ಹೇಳಿರಿ.	You (p) say 'Salutation to the teacher'.	यूयं वदत - 'गुरुभ्यः नमः' ।
3.	ವೈದ್ಯರೇ, ಮಗುವಿಗೆ ಔಷಧವನ್ನು	Oh ! Doctor, give medicine to	हे भिषक् !, शिशवे/ अर्भकाय

ಸುರಸರಸ್ವತಿಸಿಮಾ-ತೃತೀಯಾ- ಅನುವಾದಪ್ರದೀಪ:

	ಕೊಡಿರಿ.	the child.	ಔಷಧಂ ಯಚ್ಛ ।
4.	ನಾನು ಪೇಟೆಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು.	I have to goto the city for business.	ಅಹಂ ವ್ಯಾಪಾರಾಯ ನಗರಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ ।
5.	ನೀನು ಗೋವಿಂದನಿಗೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಡು.	You give this book to Govinda.	ತ್ವಮ್ ಉತತ್ ಪುಸ್ತಕಂ ಗೋವಿಂದಾಯ ಯಚ್ಛ ।
6.	ನಾವು ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವಿಸೋಣ.	Let us live for helping others.	ವಯಂ ಪರೋಪಕಾರಾಯ ಜೀವಾಮ ।
7.	ನನ್ನೆಹಿತರಿಗೆ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳು.	You tell the secret to your friends.	ತ್ವಂ ರಹಸ್ಯಂ ತವ ಮಿತ್ರೇಭ್ಯಃ ವದ ।
8.	ಕವಿಗಳು ಕೀರ್ತಿಗಾಗಿ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಿ.	Let poets write poems for fame.	ಕವಯಃ ಕಾವ್ಯಾನಿ ಯಶಸೇ ಲಿಖಂತು ।
9.	ಭಿಕ್ಷುಕರು ಕಾಳಿಗಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿ.	Let beggars go from village to village for grains.	ಭಿಕ್ಷುಕಾಃ ಗ್ರಾಮಾತ್ ಗ್ರಾಮಂ ಧಾನ್ಯಾರ್ಥಂ ಗಚ್ಛಂತು ।
10.	ಹನುಮಂತನು ಸೀತಾದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಲಿ.	Let Hanuman cross the ocean to get a glimpse of Sita.	ಸೀತಾಯಾಃ ದರ್ಶನಾಯ ಹನುಮಾನ್ ಸಮುದ್ರಂ ಲಙ್ಘತು ।
11.	ನೀವಿಬ್ಬರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ.	You two try to get education.	ಯುವಾಂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾಯ ಪ್ರಯತ್ನಂ ಕುರುತಮ್ ।
12.	ಶಕ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ.	Drink milk to get strength.	ಬಲಪ್ರಾಪ್ತಯೇ/ ಶಕ್ತಯೇ ದುಗ್ಧಂ ಪಿಬತ ।

षष्ठीविभक्तिः

अभ्यासः -11

Translate into English:

1.	सूर्यस्य उदयात् पक्षिणः तुष्यन्ति ।	The birds are happy because of the sun rise's.	सूर्योदयानु मೂಡುವುದರಿಂದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತವೆ.
2.	तडागस्य जलं हरिणाः अपिबन् ।	The deers drank the water of the pond.	ಸರೋವರದ ನೀರನ್ನು ಜಿಂಕೆಗಳು ಕುಡಿದವು.
3.	चोराः रक्षिभ्यः त्रस्यन्ति ।	The thieves are afraid of the police.	ಕಳ್ಳರು ಆರಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ.
4.	वृक्षस्य शाखाभ्यः फलानि अपतन् ।	The fruits fell from the branches of the tree.	ಮರದ ಟೊಂಗೆಗಳಿಂದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಬಿದ್ದವು.
5.	भूपालाः प्रजानां हितमिच्छन्तु ।	Let the kings desire the welfare of subjects.	ರಾಜರುಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸಲಿ.
6.	आतपात् तप्तः गजः नदीं विशति ।	Scorched by the heat (of the sun), the elephant enters the river.	ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಬಳಲಿದ ಆನೆಯು ನದಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ.
7.	विन्ध्यात् नर्मदातपत्यौ प्रभवतः ।	Narmada and Tapti originate from Vindhya.	ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತದಿಂದ ನರ್ಮದಾ-ತಪತಿ ನದಿಗಳೆರಡು ಹರಿಯುತ್ತವೆ.
8.	चलच्चित्रस्य प्रेक्षणाय नारीणां सङ्घः अमिलत् ।	A group of women met for watching the movie.	ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಗುಂಪು ಸೇರಿತು.
9.	गोपालः व्याघ्रात् गाः अरक्षत् ।	Gopala protected the cows from the tiger.	ಗೋಪಾಲನು ಹುಲಿಯಿಂದ ಗೋವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

10.	वयम् आलस्यात् दरिद्रताम् अविन्दाम ।	We obtained poverty due to laziness.	ನಾವು ಆಲಸ್ಯದಿಂದ ಬಡತನವನ್ನು ಪಡೆದೆವು.
11.	दशरथस्य चत्वारः पुत्राः अभवन् ।	Dasaratha had four sons.	ದಶರಥನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು.
12.	भारतदेशस्य कीर्तिः दिक्षु प्रसरतु ।	Let the fame of Bharatha spread in all directions.	ಭಾರತದ ಕೀರ್ತಿಯು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಲಿ.

अभ्यासः -12

Translate into Sanskrit:

1.	The demons were afraid of Hanuman.	ಹನುಮಂತನಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಹೆದರಿದರು.	राक्षसाः हनुमतः अत्रस्यन्।
2.	Bruhaspathi is the preceptor of Gods.	ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ದೇವತೆಗಳ ಗುರುವಾಗಿದ್ದಾನೆ.	देवानां गुरुः बृहस्पतिः ।
3.	Flowers fell out of the creeper.	ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹೂವುಗಳು ಉದುರಿದವು.	लतायाः पुष्पाणि अगलन् / अपतन् ।
4.	The sea-water is salty.	ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಉಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.	समुद्रस्य जलं क्षारम् अस्ति ।
5.	We will return from the school.	ಶಾಲೆಯಿಂದ ನಾವು ಬರುತ್ತೇವೆ.	वयं विद्यालयात् प्रत्यागच्छामः ।
6.	Cows are afraid of the tiger.	ಹಸುಗಳು ಹುಲಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತವೆ.	व्याघ्रात् गावः त्रस्यन्ति ।
7.	The crops were destroyed by the excess of rains.	ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ನಾಶವಾದವು.	अतिवृष्ट्या सस्यानि अनश्यन् ।
8.	Rama went to forest because	ಕೈಕೇಯಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ರಾಮನು	कैकेय्या रामः वनम् अगच्छत् ।

	of Kaikeyi.	ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು.	
9.	People were happy with the king's order.	ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಜನರು ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು.	राज्ञः आज्ञया जनाः अतुष्यन् ।
10.	The branches of the tree shook because of wind.	ಗಾಳಿಯಿಂದ ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳು ಅಲ್ಲಾಡಿದವು.	वृक्षस्य शाखाः मरुतः / वायोः ऐजन्त / अचलन्/ अकम्पन्त ।
11.	Animals live because of sun.	ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ.	प्राणिनः सूर्येण जीवन्ति ।
12.	The Ganges originates in the Himalayas.	ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಗಂಗಾನದಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.	गङ्गाहिमालयात्प्रभवति ।

7. Locative case (सप्तमी विभक्तिः) = ಸಪ್ತಮೀ ವೌಭಕ್ತೌ

अभ्यासः -13

Translate into English/Kannada :

1.	विद्यार्थिनः संस्कृतभाषायां वदेयुः ।	The students should speak in Sanskrit language.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.
2.	पथिकाः वीथ्याः वामपार्श्वे गच्छेयुः ।	The travellers should walk on the left side of the road.	ಪಾದಚಾರಿಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಎಡಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು.
3.	त्वं शुचीनि वस्त्राणि धरेः ।	You must wear clean clothes.	ನೀನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುವ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸು/ ಧರಿಸಬೇಕು.

4.	ಪುತ್ರಕಾ: ಶಾಲಾಯಾಮ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾನ್ ನಮೇತ	Oh sons, you all should salute the teacher in school.	ಮಕ್ಕಳೆ ! ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ನಮಿಸಿ.
5.	ವಯಸ್ಯೌ, ಆಸನಯೋ: ಉಪವಿಶೇತಾಮ್	Oh (two) friends, you both must sit on the (two) seats.	ಗೆಳೆಯರಿಬ್ಬರೆ ! (ಎರಡು) ಆಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.
6.	ಧನಿ ದರಿದ್ರೇಭ್ಯ: ಧನಂ ಯಚ್ಛೇತ್	A rich person must give wealth to the poor.	ಧನಿಕನು ಬಡವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.
7.	ವಯಂ ಗೃಹೇ ಪತ್ರಂ ಲಿಖೇಮ	We all must write letter in the house.	ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.
8.	ತ್ವಂ ಭಾನುವಾಸರೇ ಆಗಚ್ಛೇ:	You should come on sunday.	ನೀನು ರವಿವಾರ ಬಾ.
9.	ಹಿಂದುವ: ಮಹಮ್ಮದೀಯಾಶ್ಚ ಭಾರತದೇಶೇ ಸೋದರಪ್ರೀತ್ಯಾ ವಸೇಯು:	In India, Hindus and Muslims should live in harmony love.	ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋದರರಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಾಸಿಸಬೇಕು.
10.	ವಿದ್ವಾಂಸಃ, ಗ್ರಂಥೇಷು ಸನ್ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಂ ವಿಷಯಂ ಲಿಖೇತ	Oh scholars, you all should write good path showing topics in the books.	ಪಂಡಿತರೇ ! ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
11.	ಸುಹೃದಃ, ವಸ್ತ್ರಕ್ಷಾಲನಾಯ ನದೀಂ ಗಚ್ಛೇಮ	Oh friends, we all must goto river for washing clothes.	ಗೆಳೆಯರೆ,ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯಲು ನದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.
12.	ಕೇಶವ, ಮಸೀಧಾನ್ಯಾಂ ಮಸೀಂ ಕ್ಷಿಪೇ:	Oh Keshava, you must fill ink in the ink-pot.	ಕೇಶವನೇ ಶಾಯಿಕುಡುಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಕು.

अभ्यासः -14

Translate into Sanskrit:

1.	ನೀವು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿರಿ.	You (plural) take your bath in the river.	यूयं नद्यां स्नानं कुरुत ।
2.	(ಇಬ್ಬರು) ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವವರು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಿ.	Let (two) door-keepers stand at the door.	द्वारपालकौ द्वारे तिष्ठेताम् ।
3.	ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಲಿ.	Let the stars twinkle in the sky.	नक्षत्राणि आकाशे प्रकाशेयुः/ प्रकाशन्तु ।
4.	ನಾವು ಉಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಪಠಿಸೋಣ.	Let us recite the Upanishads.	वयम् उपनिषदं पठेम ।
5.	ನೀನು ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.	You (singular) should wear the slippers.	त्वं पादरक्षां धरेः ।
6.	ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಿ.	You (plural) should be careful on the road.	मार्गे यूयं जागरूकाः भवेत ।
7.	ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿ.	Let the plants grow in the sunlight.	सूर्यस्य प्रकाशे सस्यानि वर्धन्ताम् ।
8.	ರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯಿರಬೇಕು.	The king should have compassion towards his subjects.	नृपस्य प्रजासु करुणा भवेत् ।
9.	ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿರಬೇಕು.	(He) should also have love for them.	तेषां विषये वात्सल्यवान् अपि भवेत् ।
10.	ರಾಜನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿಧೇಯರಾಗಿರಬೇಕು.	The subjects should be obedient to the king.	राज्ञि प्रजाः विधेयाः भवेयुः ।

11.	ಕವಿಗಳೇ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿರಿ.	Oh poets ! praise the greatness of God.	ಹೇ ಕವಯಃ, ಪರಮಾತ್ಮನಃ ಮಹಿಮಾಂ ಪ್ರಶಂಸೇತ
12.	ಪ್ರಜೆಗಳೇ, ಮಾತೃಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೂ ಆದರವೂ ಇರಲಿ.	Oh citizens ! have devotion and regard for the motherland.	ಹೇ ಪ್ರಜಾಃ, ಮಾತೃಭೂಮೌ ಭಕ್ತಿಃ ಆದರಃ ಚ ಭವೇತಾಂ

8. Indeclinables (ಅವ್ಯಯಾನಿ) = ಅವ್ಯಯಗಳು

ಅಭ್ಯಾಸ: -15

Translate into English:

1.	ಗೌರಿ ಗೃಹಸ್ಯ ಅಂತಃ ಅಭವತ್	Gowri was inside the house.	ಗೌರಿ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಇದ್ದಳು.
2.	ಉದ್ಯಾನಸ್ಯಾಂತರ್ದಿಶ್ವ ಆಮ್ರವೃಕ್ಷಾಃ ಅರೋಹನ್	The mango trees grew inside and outside the garden.	ಉದ್ಯಾನದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಬೆಳೆದವು.
3.	ಯುಂ ಪ್ರಾತಃ ಸಾಯಂ ಚ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಆನಯತ	You bring flowers in the morning and evening.	ನೀವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ಹೂವುಗಳನ್ನು ತನ್ನಿರಿ.
4.	ಆಕಾಶೇ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ನಕ್ತಂ ರಾಜಂತಿ; ದಿವಾ ಕುತ್ರ ಭವಂತಿ ?	At night, the stars shine in the sky, during daytime where do they go?	ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಬೆಳಗುತ್ತವೆ. ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ?
5.	ವಯಂ ಪುನಃ ಗ್ರಾಮಂ ಗಚ್ಛಾಮ	We go to the village again.	ನಾವು ಮತ್ತೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.
6.	ಮಹಿಷಾಃ ಶನೈಃ ಚರಂತಿ; ವೃಷಭಾಸ್ತು ಶೀಘ್ರಮ್	The buffaloes graze slowly, but oxen are fast.	ಎಮ್ಮೆಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಎತ್ತುಗಳಾದರೂ ಬೇಗ.
7.	ಅಹಂ ಹ್ಯಃ ಚಲದ್ವಿತ್ರಮಪಶ್ಯಮ್	I saw a movie yesterday.	ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದೆ.
8.	ಶ್ವಃ ಮಾತೃ ಪತ್ರಂ ಲಿಖ	Write a letter to mother tomorrow.	ನಾಳೆ ತಾಯಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆ.

9.	ಪಾಣಢವಾಃ ವನೇ ಒಿರಮವಸನ್	Pandavas lived in the forest for a long time.	ಪಾಂಡವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಕಾಲ ವಾಸಿಸಿದರು.
10.	ಗೌರಿ ಗಾಯತಿಃ; ಯುಂ ತುಣ್ಣಿಂ ಭವತ	Gowri sings, you be silent.	ಗೌರಿಯು ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ, ನೀವೆಲ್ಲರು ಸುಮ್ಮನಾಗಿರಿ.
11.	ಛಾತ್ರಾಃ ಕಾಲಂ ವೃಥಾ ಮಾ ನಶ್ಯತ	Oh students, Do not waste your time.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ! ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಡಿರಿ.
12.	ಅಲಂ ವಿಷಾಢೇನ; ಗುರೂರಾಶಿಷಾ ವಿಪನ್ನಶ್ಯತಿ	Enough of worrying, with the guru's blessings, calamities do perish.	ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಸಾಕುಮಾಡಿ, ಗುರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಾಢದಿಂಢ ವಿಪತ್ತು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಃ -16

Translate into Sanskrit:

1.	ಅಮ್ಮಾ ರಾಮನೂಡನೆ ನಾನು ಀಗ ಹೂಗುತ್ತೇನೆ.	Mother ! I too shall now go with Rama.	ಹೇ ಮಾತಃ ! ಅಹಮಪಿ ರಾಮೇಣ ಸಹ ಇಢಾನಿಂ ಗಒಒ್ರಾಮಿ
2.	ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.	Lakshmana told Sumitra thus.	ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಂವಂ ಅವಢತ್
3.	ಬ್ರಹ್ಮನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು ?	How did Brahma create the universe?	ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪ್ರಪಂಚಂ ಕಥಂ ಅಸೃಜತ್ ?
4.	ಂತಕ್ಕೆ ನೀನು ಅಣ್ಣನನ್ನು ನಿಂಢಿಸುತ್ತೀಯೆ ?	Why do you scold your brother?	ತ್ವಂ ಕಿಮರ್ಥಂ ಅಗ್ರಜಂ ನಿನ್ಢಸಿ ?

5.	ಮಗು, ನೀನು ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದೆ ?	Child ! Where did you fall ?	ವತ್ಸ ! ಕುತ್ರ ತ್ವಂ ಅಪತಃ ?
6.	ಆಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ನೀನು ಬಂದೆ ?	Afterwards, how did you come home?	ಪಶ್ಚಾತ್, ತ್ವಂ ಕಥಂ ಗೃಹಮ್ ಆಗಚ್ಛಃ ?
7.	ಆದ್ದರಿಂದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಚರಿಸಬೇಕು.	Therefore (one should) move carefully in the night.	ಅತಃ ರಾತ್ರೌ ಸಾವಧಾನತಯಾ ಸಂಚರೇತ್ ।
8.	ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆನು.	Once I saw a tiger in the forest.	ಏಕದಾ, ಅಹಮ್ ವನೇ ಏಕಂ ವ್ಯಾಗ್ರಮ್ ಅಪಶ್ಯಮ್ ।
9.	ಆಗ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಸೆದೆನು.	Then I boldly threw a stone at it.	ತದಾನಿಮ್, ಅಹಮ್ ಧೈರ್ಯೇಣ ತಸ್ಯೋಪರಿ ಏಕಾಂ ಶಿಲಾಮ್ ಅಕ್ಷಿಪಮ್ ।
10.	ನೀವು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೀರಿ ?	When will you return from the village ?	ಯುಯಂ ಕದಾ ಗ್ರಾಮಾತ್ ಆಗಮಿಷ್ಯಥ ?

Mixed examples (ಮಿಶ್ರೋದಾಹರಣಾನಿ) = ಮೌಶ್ಠರೋದಾಹರಣಾಙ್ಕಳು

ಅಭ್ಯಾಸಃ -17

Translate into English:

1.	ಗೋದಾವರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲದಮರವಿದ್ದಿತು.	There was a banyan tree on the banks of Godavari.	ಗೋದಾವರಿಯಾಃ ತೀರೇ ಏಕಃ ವಟವೃಕ್ಷಃ ಆಸೀತ್ ।
----	---------------------------------------	---	--------------------------------------

2.	ಆ ಮರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಿಣಿಗಲು ವಾಸವಾಗಿದ್ದವು.	There lived many parrots in that tree.	ತಸ್ಮಿನ್ ವೃಕ್ಷೇ ಅನೇಕೇ ಶುಕಾಃ ಅವಸನ್ ।
3.	ಹೀಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲು ಒಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಯು ಬಂದಿತು.	While it was so, once there were heavy rains.	ಁವಂ ಸತಿ, ಁಕದಾ ಮಹತೀ ವೃಷ್ಟಿಃ ಅಭವತ್ ।
4.	ಆಗ ಒಂದು ಕಪಿಗಲ ಹಿಂದು ಮರದ ಬಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.	Then, a group of monkeys came to the base of the tree.	ತದಾನೀಂ ಕಪೀನಾಂ ಯುಃ ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಅಧಃ ಆಗಚ್ಛತ್ ।
5.	ಚಲಿಯಿಂದ ಅವುಗಲಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದಿತು.	Because of the chill, they were troubled.	ಶೈತ್ಯೇನ ತೇ ಪೀಡಿತಾಃ ಅಭವನ್ ।
6.	ಗಿಣಿಗಲು ಕಪಿಗಲನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದವು.	The parrots addressed the monkey thus.	ಶುಕಾಃ ಕಪೀನ್ ಸಮಬೋಧಯನ್ ಁವಮ್ ।
7.	'ಎಲೈ ಕಪಿಗಲೇ, ನಿಮಗೆ ಕೈಗಲೂ ಕಾಲುಗಲೂ ಇಲ್ಲವೇ ?	'Oh Monkeys ! Don't you have hands and legs?'	ಹೇ ವಾನರಾಃ ! ಭವತಾಂ ಹಸ್ತಾಃ ಪಾದಾಃ ಚ ನ ಸಂತಿ ಕಿಮ್ ?
8.	ದೇವರು ಅವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ?	Why has God given them to you?	ಕಿಮರ್ಥಮ್ ದೇವಃ ಯುಷ್ಢಭ್ಯಮ್ ತಾನ್ ಅಯಚ್ಛತ್ ?
9.	ನೋಡಿ, ನಾವು ಗೂಡುಗಲಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇದ್ದೇವೆ' ಎಂದವು.	Look, we are happy in our nests?	ಪಶ್ಯತ, ವಯಮ್ ಅಸ್ಮಾಕಮ್ ನೆಡೆಷು ಸಂತೋಷೇನ ನಿವಸಾಮಃ ।
10.	ಆಗ ಕಪಿಗಲು ಪಕ್ಷಿಗಲ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡವು.	Then, the monkeys were angry with the parrots.	ತದಾನೀಂ, ಕಪಯಃ ಶುಕೇಭ್ಯಃ ಅಕುಪ್ಯನ್ ।
11.	ಗೂಡುಗಲನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದವು.	(They) destroyed the nests.	ತೇ ನೆಡಾನ್ ಅನಶ್ಯನ್ ।
12.	ಆದುದರಿಂದ ಮೂರ್ಖರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಬಾರದು.	Therefore, do not counsel the fools.	ಅತಃ ಮूर्ಖೇಭ್ಯಃ ನ ಁಪದಿಶೇತ್ ।

अभ्यासः -18

Translate into Sanskrit:

1.	ಗೋದಾವರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲದಮರವಿದ್ದಿತು.	There was a banyan tree on the banks of Godavari.	गोदावर्याः तीरे एकः बटवृक्षः आसीत् ।
2.	ಆ ಮರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಿಣಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದವು.	There lived many parrots in that tree.	तस्मिन् वृक्षे अनेके शुकाः अवसन् ।
3.	ಹೀಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲು ಒಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಯು ಬಂದಿತು.	While it was so, once there were heavy rains.	एवं सति, एकदा महती वृष्टिः अभवत् ।
4.	ಆಗ ಒಂದು ಕಪಿಗಳ ಹಿಂದು ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.	Then, a group of monkeys came to the base of the tree.	तदानीं कपीनां यूथः वृक्षस्य अधः आगच्छत् ।
5.	ಚಳಿಯಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದಿತು.	Because of the chill, they were troubled.	शैत्येन ते पीडिताः अभवन् ।
6.	ಗಿಣಿಗಳು ಕಪಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದವು.	The parrots addressed the monkey thus.	शुकाः कपीन् समबोधयन् एवम् ।
7.	'ಎಲೈ ಕಪಿಗಳೇ, ನಿಮಗೆ ಕೈಗಳೂ ಕಾಲುಗಳೂ ಇಲ್ಲವೇ ?	'Oh Monkeys ! Don't you have hands and legs?'	हे वानराः ! भवतां हस्ताः पादाः च न सन्ति किम् ?
8.	ದೇವರು ಅವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ?	Why has God given them to you?	किमर्थम् देवः युष्मभ्यम् तान् अयच्छत् ?
9.	ನೋಡಿ, ನಾವು ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇದ್ದೇವೆ' ಎಂದವು.	Look, we are happy in our nests?	पश्यत, वयम् अस्माकम् नीडेषु सन्तोषेण निवसामः ।

10.	ಆಗ ಕಪಿಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡವು.	Then, the monkeys were angry with the parrots.	ತದಾನಿ, ಕಪಯಃ ಶುಕೇಭ್ಯಃ ಅಕುಪ್ಯನ್
11.	ಗೂಡುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದವು.	(They) destroyed the nests.	ತೇ ನಿದಾನ್ ಅನಶ್ಯನ್
12.	ಆದುದರಿಂದ ಮೂರ್ಖರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಬಾರದು.	Therefore, do not counsel the fools.	ಅತಃ ಮूर्ಖೇಭ್ಯಃ ನ ಉಪದಿಶೇತ್

10. Adjectives (ವಿಶೇಷಣs)ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು

ಅಭ್ಯಾಸ: -19

Translate into English/ Kannada:

1.	ನೀಲಃ ಮೇಘಃ ಆಕಾಶೇ ಚರತಿ	The black cloud moves in the sky.	ಕಪ್ಪಾದ ಮೋಡವು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ.
2.	ನಾರಿಕೆಲವೃಕ್ಷಃ ಉನ್ನತಃ ಭವತಿ	Coconut tree is tall.	ತೆಂಗಿನಮರವು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.
3.	ಸೀತಾ ಕಠಿನಾಯಾಂ ಶಿಲಾಯಾಂ ಕಥಮುಪವಿಶೇತ್ ?	How should Sita sit on a hard stone?	ಸೀತೆಯು ಕಠಿಣವಾದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಳು ?
4.	ಹೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಃ, ಸ್ವೇಷು ಕಾರ್ಯೇಷು ಸದಾ ಜಾಗರೂಕಾಃ ಭವತ	Oh students !Always be careful in your works.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ! ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಡಿರಿ.
5.	ಯುಯಂ ವಸ್ತ್ರೇಣ ಶೋಧಿತಂ ಜಲಂ ಪಿಬೇತ	You should drink water filtered by the cloth.	ನೀವು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಸಿದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕು.
6.	ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ಮಹರ್ಷಿಂ	Rama and Lakshmana saluted	ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಬ್ಬರೂ ಮಹರ್ಷಿ

	विश्वामित्रमनमताम् ।	Maharishi Vishwamitra.	विश्वामित्राणां नमस्कृतम् ।
7.	नार्यः भगवन्तं विश्वेश्वरमर्चयन्ति ।	Ladies worship Lord Vishveshwara.	ಮಹಿಳೆಯರು ಪೂಜ್ಯನಾದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.
8.	नद्यां मलिनानि वस्त्राणि क्षालयाम ।	Let us wash dirty clothes in the river.	ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯೋಣ.
9.	कपटशीलः शकुनिः काञ्चन युक्तिमचिन्तयत् ।	The wicked Shakuni thought of a certain plan.	ಕಪಟಶೀಲ ಶಕುನಿಯು ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದನು.
10.	मम पिता द्वौ वृषभौ तिस्रः धेनूश्च पालयति ।	My father rears two oxen and three cows.	ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಎರಡು ಎತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಮೂರು ಹಸುಗಳನ್ನೂ ಸಾಕುತ್ತಾರೆ.

अभ्यासः -20

Translate into Sanskrit:

1.	नायಿಯ बालवु डोङ्कारुतुदु.	The dog's tail is curved.	शुनकस्य पृच्छं वक्रं भवति ।
2.	बुद्धिवन्तनाद पुರುषनु सुखदिन्द जेविसुतुनै.	An intelligent person lives happily.	बुद्धिमान् पुरुषः सन्तोषेण जीवति ।
3.	ऐरङ्गजेबनु शुरननाद शिवजियनु गैलुल्ल.	Aurangzeb could not win over brave Shivaji.	औरङ्गजेबः शूरं शिवाजिं पराजेतुं न अशक्नोत् ।
4.	ಒಣಗಿದ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ	How can fish live in a dry tank?	शुष्के कासारे मत्स्याः कथं जीवन्ति ?

	ಮೀನುಗಲು ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ ?		
5.	ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಹಂಕಾರಿಗಳಾದ ಹಣವಂತರನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ.	Learned people do not care for arrogant rich people.	ವಿದ್ವಾಂಸಃ ಗರ್ವಿತಾನ್ ಧನಿಕಾನ್ ನ ಗಣಯಂತಿ ।
6.	ಶರತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.	The moonlight in Autumn is pleasant.	ಶರದಿ ಜ್ಯೋತ್ಸನಾ ಮನೋಹರಾ ಭವತಿ ।
7.	ಈ ದಿನ ನೀನು ಕೊಳೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಧರಿಸಿರುವೆ ?	Why have you worn dirty clothes today?-	ಅಢ ಕಿಮರ್ಥಂ ತ್ವಂ ಮಲಿನಾನಿ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಧರಸಿ ।
8.	ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಜನರನ್ನು ಕಂಸನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.	Kamsa was torturing innocent people.	ಕಂಸಃ ನಿರಪರಾಧಿನಃ ಜನಾನ್ ಅಪೀಡಯತ್ ।
9.	ನಿನ್ನೆ ಕಳ್ಳರು ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಕದ್ದರು.	The thieves stole a lot of money yesterday.	ಹ್ಯಃ ಚೋರಾಃ ಪ್ರಭೂತಂ ಧನಮ್ ಅಚೋರಯನ್ ।
10.	ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಿ.	Let all people worship the God.	ಸರ್ವೇ ಜನಾಃ ದೇವಂ ಪೂಜಯಂತು ।

11. आत्मनेपदिनः वर्तमानकालः । - अर्थात्मनेपद; वर्तमानकाल

अभ्यासः -21

Translate into English/Kannada:

1.	वायुना वृक्षाः कम्पन्ते ।	Due to the wind, the trees shake.	गाळीयिंद मरंಗಳು अल्लाडुत्तवೆ.
2.	कीटाः सस्यानि बाधन्ते ।	The insects trouble crops.	ಕೀಟಗಳು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತವೆ.
3.	दिवा सूर्यः रात्रौ चन्द्रमाश्च राजेते ।	In the day, the sun and in the night, the moon shine.	ಹಗಲು ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಚಂದ್ರ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ.
4.	सख्युः कुशलवार्तया वयं मोदामहे ।	We all rejoice, by the news of welfare of the friend.	ಗೆಳೆಯನ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರದಿಂದ ನಾವು ಸಂತೋಷಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.
5.	सीतायाः पतिः सेतोः बन्धनाय अयतत ।	Sita's husband tried to building the bridge.	ಸೀತೆಯ ಗಂಡನು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು.
6.	धनिनोऽपि गुणी ज्यायानिति सुधियो मन्यन्ते ।	The intelligent people consider that a noble person is greater than a rich person.	ಹಣವಂತನಿಗಿಂತ ಗುಣವಂತನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.
7.	भोः विद्वांसः, कृपणं राजानं कुतः याचध्वे ?	Oh scholar, why do you seek the king who is a miser?	ಪಂಡಿತರೇ ಜಿಪುಣ ರಾಜನನ್ನು ಏಕೆ ಬೇಡುತ್ತೀರಿ ?
8.	शुनः लाङ्गूलं सर्वदा कुटिलं वर्तते।	The tail of the dog is always bent.	ನಾಯಿಯ ಬಾಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಡೊಂಕು.
9.	युवानः महान्तमपि	Young men took great efforts.	ಯುವಕರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಿದರು.

	ಶ್ರಮಮಸಹಂತ ।		
10.	शिष्याः गुरुभ्यः आशिषमलभन्त ।	The students obtained blessing from the teacher.	ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುಗಳಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದರು.
11.	दध्ना कलितमन्नं मह्यमतीव रोचते ।	I like rice mixed with curd very much.	ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿದ ಅನ್ನ ನನಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ.

अभ्यास: -22

Translate into Sanskrit:

1.	ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಚಳಿಜ್ವರವು ಜನರನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ.	In the forest regions, Malaria afflicts the people.	गिरिप्रदेशे शीतज्वरः जनान् बाधते ।
2.	ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ನಾವು ಏಳಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ.	We prosper because of the blessings of the parents.	पित्रोः आशिषा वयम् एधामहे ।
3.	ನಾಲಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದರು.	There were ten thousand students in the Nalanda University.	नलन्दाविश्वविद्यालये अयुतछात्राणि अवर्तन्त ।
4.	ಉತ್ತಾನಪಾದನಿಗೆ ಧ್ರುವ, ಉತ್ತಮ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರು.	Two sons-viz., Dhruva and Uttama were born to Uttanapada.	ध्रुवः, उत्तमः च इति पुत्रौ उत्तानापादस्य अजायेताम् ।
5.	ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸದಿಂದ ನೀನು ಏಕೆ ನಾಚಿದಿರುವೆ?	How can you not blush because of the bad deeds.	त्वं दुष्कृत्यात् कथं न लज्जसे ?
6.	ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೈನಿಕರು ಮಡಿದರು.	Many soldiers died on the battle front.	अनेके सैनिकाः युद्धक्षेत्रे अग्रियन्त ।
7.	ಹಕ್ಕಿಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ	Birds fly fast in the sky.	खगाः आकाशे वेगेन डयन्ते ।

	ಹಾರುತ್ರ್ವೆ.		
8.	ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರದಿಂದ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆವು.	We were happy to hear about the news of your well-being.	ಯುಷ್ಢಾಕಂ ಕುಶಲವಾರ್ತಯಾ ವಯಮ್ ಅಮೋದಾಮಹಿ ।
9.	ಃ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಲು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.	In this school, students learn Sanskrit language.	ಅಸ್ಯಾಂ ಪಾಠಶಾಲಾಯಾಂ ಛಾತ್ರಾಃ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಮ್ ಅಧೀಯಂತೆ ।
10.	ಅವರು ಬರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಶಂಕಿಸುತ್ತೇನೆ.	I doubt whether they will come or not.	ತೆ ಆಗಚ್ಛಂತಿ ವಾ ನಾಗಚ್ಛಂತಿ ಇತಿ ಅಹಂ ಶಡ್ಕೆ ।
11.	ನಾನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತು ಅಂಕಗಲನ್ನು ಪಡೆದೆನು.	I scored sixty marks in Sanskrit.	ಅಹಂ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಯಾಂ ಷಷ್ಠಿ ಅಡ್ಕಾನಿ ಅಲಭೆ ।
12.	ಅವಳು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾಳೆ.	She considers this as useless.	ಸಾ ಅನೇನ ಪ್ರಯೋಜನಂ ನಾಸ್ತೀತಿ ಮನ್ಯತೆ ।

ಅಭ್ಯಾಸ: – 23

Translate into English/ Kannada:

1.	ಅಸ್ಮಿನ್ ದರ್ಪಣೆ ತವ ಮುಖಮೀಕ್ಷಸ್ವ ।	See your face in this mirror.	ಃ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಕೋ.
2.	ದೇಶಸೇವಾಯೈ ಜನಾಃ ಆಪದಃ ಸಹಂತಾಮ್ ।	Let the people bear the difficulties for the service of country.	ದೇಶ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಜನರು ಕಷ್ಟಗಲನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ.
3.	ತ್ವರಸ್ವ ಶಾಲಾಯೈ; ಂಕಾದಶಾ ಘಂಟಾಃ ಅಭವನ್ ।	Go quickly to school. It is 11o'clock.	ಶಾಲೆಗೆ ಬೇಗಹೋಗು. ಹನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆಯಾಯಿತು.

4.	प्रथमकक्ष्यायामुत्तीर्णाः पारितोषिकं लभेरन् ।	Those who have passed in first class get prizes.	ಒಂದನೇ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರು ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
5.	सदसि सर्वेऽपि मातृभाषायां भाषेरन् ।	In the conference, everybody should speak in mother tongue.	ಎಲ್ಲರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.
6.	वत्से, वन्दस्व देवताः ।	Oh child! prostrate the Gods.	ಮಗಳೆ ! ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸು.
7.	रामस्य कुशलवार्तया पौराः मोदन्ताम् ।	Let the subjects rejoice by the good news of Rama.	ರಾಮನ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಂತೋಷಪಡಲಿ.
8.	अध्यक्षस्य उपवेशाय मध्ये आसन्दी वर्तताम् ।	Let there be a chair in the middle for the President to sit.	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿಯು ಇರಲಿ.
9.	यूयमात्मनो दुष्कृत्येन लज्जेध्वम् ।	You should be ashamed of your bad deeds.	ನೀವು ಮಾಡಿದ ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸದಿಂದ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
10.	अहमद्य भीमेन सह स्पर्धेय ।	Today, I might compete with Bhima	ನಾನಿಂದು ಭೀಮನ ಜೊತೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬೇಕು.
11.	कायेन वाचा मनसा च सत्यमेव सेवामहे ।	Let us all serve the truth with body, word and thought.	ದೇಹದಿಂದ, ಮಾತಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಸೇವಿಸೋಣ.
12.	सुलभां सुरसाञ्च संस्कृतभाषां शिक्षध्वम् ।	Learn the easy and attractive sanskrit language.	ಸುಲಭವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ.

अभ्यासः -24

Translate into Sanskrit:

1.	ನಾವು ಈದಿನ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡೋಣ.	Let us watch the film today.	वयम् अद्य चलच्चित्रं पश्याम ।
2.	ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವಂತನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದು.	With God's grace be healthy and prosper.	देवस्य कृपया त्वं स्वस्थः सन् वर्धस्व ।
3.	ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿರಿ.	Endure the difficulties for the sake of learning.	विद्यार्जनार्थम् आपदः सहध्वम् ।
4.	ನೀವು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ?	Why should you speak in English?	यूयम् आङ्ग्लभाषां कुतो भाषध्वम् ?
5.	ಹುಡುಗರು ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆಟವಾಡಲಿ.	Let the students play games in the evenings daily.	बालाः प्रतिदिनं सायंकाले क्रीडैयुः ।
6.	ಅಮ್ಮಾ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾರನ್ನು ವಂದಿಸಲಿ ?	Mother ! whom shall I salute in the assembly?	हे मातः, अस्मिन् सदसि कं वन्देय ?
7.	ಎಲ್ಲರೂ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇರಬೇಕು.	All should be brave in times of difficulty.	सर्वे कष्टकाले धैर्येण भवेयुः ।
8.	ಯಾವಾಗಲೂ ಇತರರನ್ನು ಬಯ್ಯಬೇಡ.	Never scold others.	कदाऽपि परान् मा निन्द ।
9.	ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೀರರಾದ ಯುವಕರೂ ಯುವತಿಯರೂ ಹುಟ್ಟಲಿ.	Let heroic men and women be born in our country.	अस्माकं देशे वीराः युवानः युवतयः च जायेरन् ।

10.	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಿಗಳೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡೋಣ.	Let us fight against our enemies for independence.	ವಯಂ ಸ್ವಾತನ್ತ್ರ್ಯಾಯ ರಿಪುಭಿಃ ಯುಧ್ಯಾಮಹೇ ।
11.	ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಾಯೋಣ.	Let us die for the protection of our motherland.	ಮಾತೃಭೂಮೇಃ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಮ್ರಿಯಾಮಹೇ ।
12.	ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳು ನಾಶವಾಗಲಿ.	Let the traitors to the nation perish.	ದೇಶದ್ರೋಹಿಣಃ ನಶ್ಯಂತು ।

13. ತುಮುನ್ and ಕ್ತ್ವಾ suffixes - ತುಮುನ್ ಮತ್‌ತು ಕ್ತ್ವಾ ಪಠ್‌ತಯಯಗಳು

ಅಭ್ಯಾಸ: -25

Translate into English/ Kannada:

1.	ಕಪೋತಾಃ ಧಾನ್ಯಾನಿ ಭಕ್ಷಯಿತುಮಾಗ್ಚ್ಛಂತಿ ।	The pigeons come to eat grains.	ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬರುತ್ತವೆ.
2.	ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾಮ್ ಅಭ್ಯಸಿತುಂ ವಯಂ ಯತಾಮಹೇ ।	Let us try to learn english language.	ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ.
3.	ನಟಾಃ ನೆಪತ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಭಿನಯಂತಿ ।	Having worn the costumes, actors act.	ನಟರು ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ನಟಿಸುತ್ತಾರೆ.
4.	ರಾಮೋ ವನಂ ಗತ್ವಾ ದೈತ್ಯಾನ್ ಸಮಹರತ್ ।	Having gone to the forest, Rama killed the demons.	ರಾಮನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಂದನು.
5.	ಕರ್ಮಕರಾಃ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಕೃತ್ವಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯಾತ್ ನಿರಗ್ಚ್ಛನ್ ।	Having done the works, the workers left the office.	ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಹೊರಟರು.

6.	आर्याणां पद्धतिं विज्ञातुं संस्कृतभाषामभ्यस्येत् ।	In order to understand customs of good people, one should practice or learn sanskrit language.	ಆಯರ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು.
7.	यूयं संस्कृतभाषायां लेखितुं प्रयतध्वम् ।	You (all) try to write in sanskrit language.	ನೀವು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ.
8.	विप्राः नद्यां स्नात्वा संध्यावन्दनमारभन्त ।	Having taken bath in the river, the brahmins started sandhyavandanam.	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.
9.	यूयं सर्वे संभूय विनायकस्य उत्सवमाचरत ।	You all join together and celebrate the festival of Lord Ganesha.	ನೀವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಗಣೇಶನ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ.
10.	नृपौऽसौ शत्रून् विजित्य राजधानीं प्राविशत् ।	Having won over the enemies, that king entered the capital.	ಈ ರಾಜನು ವೈರಿಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು.
11.	इदानीं पत्रं विलिख्य गुरुभ्यः प्रेषय ।	Write the letter now and send it to the teachers.	ಈಗ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸು.
12.	वत्सः पयः पातुं धेनोः समीपमधावत् ।	The calf ran near the cow, to drink the milk.	ಕರು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಹಸುವಿನ ಬಳಿ ಓಡಿತು.

ಅಭ್ಯಾಸ: -26

Translate into : Sanskrit.

1.	ಅರ್ಜುನನು ಬೇಟೆಯನ್ನು ಆಡಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು.	Arjuna went to the forest for hunting.	ಅರ್ಜುನಃ ಮೃಗಯಾಂ ಕರ್ತುಂ ವನಮ್ ಅಗಚ್ಛತ್
2.	ನನ್ನ ಅಕ್ಕ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಳು.	My sister desired to see me.	ಮಮ ಅಗ್ರಜಾ ಮಾಂ ದ್ರಘ್ನಮ್ ಂಚ್ಛತ್
3.	ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕಳ್ಳರು ಓಡಿಹೋದರು.	The thieves ran away on seeing the police.	ಚೂರಾಃ ಆರಕ್ಷಕಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಅಧಾವನ್
4.	ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗು.	Return my book and then leave.	ಮಮ ಪುಸ್ತಕಮ್ ಪ್ರತ್ಯರ್ಪ್ಯ, ಗಚ್ಛ
5.	ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿರೋ?	Are you going to watch the drama?	ಯುಂ ನಾಟಕಮ್ ದೃಶ್ತುಂ ಗಚ್ಛತ್ ಕಿಮ್ ?
6.	ನೀನು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸು.	You try to learn Hindi.	ತ್ವಂ ಹಿನ್ದೀಭಾಷಾಮ್ ಅಭ್ಯಸಿತುಂ ಯತಸ್ವ
7.	ನಾನು ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು.	I have to goto the market to get coconut.	ಅಹಂ ವಿಪಣಿಂ ಗತ್ವಾ ನಾರಿಕೆಲಮ್ ಆನಯೇಯಮ್
8.	ನೀವು ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬರೆಯಿರಿ.	You (plural) sit on the mat and write.	ಕಟಸ್ಯೋಪರಿ ಉಪವಿಶ್ಯ ಯುಂ ಲಿಖತ್
9.	ಬೆಳಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿ ಅವರು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.	They drink milk after performing exercise in the morning.	ತೇ ಪ್ರಾತಃ ವ್ಯಾಯಾಮಂ ಕೃತ್ವಾ ಕ್ಷೀರಂ ಪಿಬಂತಿ
10.	ಔರಂಗಜೇಬನು ಶಿವಾಜಿಯನ್ನು	Aurangazeb tried many	ಔರಂಗಜೆಬಃ ಅಸಕೃತ್ ಶಿವಾಜಿಮಹೋದಯಮ್

	ಮೋಸಪಡಿಸಲು ಅನೇಕಸಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು.	times to cheat Shivaji.	ವಿಚ್ಛಯಿತು ಪ್ರಾಯತತ ।
11.	ಬೆಕ್ಕು ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ನಾಯಿಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿತು.	The cat saved itself from the dog by climbing over the wall.	ಮಾರ್ಜಾರಿ: ಭಿತ್ತಿಮ್ ಅರುಹ್ಯಾ ಶುನ: ಆತ್ಮಾನಮ್ ಅರಕ್ಷತ್ ।
12.	ಸೈನಿಕನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ರಣರಂಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು.	The soldier entered the battle field after mounting a horse.	ಸೈನಿಕ: ಅಶ್ವಮ್ ಅರುಹ್ಯಾ ರಣರಂಗಂ ಪ್ರಾವಿಶತ್ ।

14. ಕ್ತವತು and ಕ್ತ suffixes. – ಕ್ತವತು ಮತು ಕ್ತ ಪಠ್ಯಯಯಗಳು

ಅಭ್ಯಾಸ: -27

Translate into English/Kannada:

1.	ವಯಮಙ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣೇ ಕನ್ದುಕೇನ ಕ್ರೀಡಿತವಂತ: ।	We all played with the ball today, in the playground.	ನಾವಿಂದು ಆಟದ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡಿನಿಂದ ಆಡಿದೆವು.
2.	ಪಾರ್ವತಿ ಶಿವಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಜ್ಜಯಾ ಚಲಿತವತಿ ।	Having seen Shiva, Parvathi walked feeling shy.	ಪಾರ್ವತಿಯು ಈಶ್ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಹೋದಳು.
3.	ಹರಿಣಾನಾಂ ಯುಥಂ ಬಾಲತೃಣಾನಿ ಭಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ನಂದಿತವತ್ ।	Having eaten the tender grass, the group of deer rejoiced.	ಜಿಂಕೆಗಳ ಗುಂಪು ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮೇಯ್ದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿತು.
4.	ಸಾ ಬಾಲಾ ಮಾತು: ಪುರತ: ರಘುವಂಶಂ ಪಠಿತವತಿ ।	In front of the mother, that girl read raghuvamsham.	ಆ ಹುಡುಗಿಯು ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆ "ರಘುವಂಶ"ವನ್ನು ಓದಿದಳು.
5.	ತಂ ವಾನರಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ರಾಮೋ ಹಸಿತವಾನ್ ।	Seeing that monkey, Rama laughed.	ಆ ಮಂಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಮನು ನಕ್ಕನು.

6.	योधाः शत्रून्विजित्य राजधानीं रक्षितवन्तः ।	Having defeated the enemies, the soldiers protected the capital.	ಸೈನಿಕರು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು.
7.	सीता वृक्षे उपविष्टं हनूमन्तं दृष्टवती ।	Seeta saw Hanuman who was seated on the tree.	ಸೀತೆಯು ಮರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಹನುಮಂತನನ್ನು ನೋಡಿದಳು.
8.	घटस्य रन्ध्रात् क्षीरं स्रुतवत् ।	Milk poured out from the hole of the pot.	ಮಡಕೆಯ ತೂತಿನಿಂದ ಹಾಲು ಸುರಿಯಿತು.
9.	ध्रुवः एकेन पादेन स्थित्वा महाविष्णुं चिरं ध्यातवान् ।	Having stood on one foot, Dhruva meditated on Lord Vishnu for a long time.	ಧ್ರುವನು ಒಂದು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಬಹಳಕಾಲದ ತನಕ ಧ್ಯಾನಿಸಿದನು.
10.	नार्यः संक्रान्तिकाले कावेर्यां स्नातवत्यः ।	Women bathed in the Kaveri, at the time of Sankranthi.	ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಕ್ರಾಂತಿಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರು.
11.	रजकः क्षालयितुं वस्त्राणि गृहीत्वा गतः ।	The washerman took the clothes and went to wash them.	ಅಗಸನು ಒಗೆಯಲು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.
12.	अमुं धनिकं वितरणशीलं मत्वा याचकाः श्रिताः ।	Thinking this rich man to be charitable, the beggars wait.	ಈ ಸಾಹುಕಾರನು ದಾನಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಭಿಕ್ಷುಕರು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರು.

अभ्यासः -28

Translate into Sanskrit:

1.	ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು.	The teacher sat on the chair.	अध्यापकाः आसन्दे उपविष्टवन्तः ।
2.	ಕೃಷ್ಣನು ಬೆರಳಲ್ಲಿ ಉಂಗುರವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು.	Krishna wore the ring on his finger.	कृष्णः अङ्गुल्याम् अङ्गुलीयकं धृतवान् ।

3.	ನಾನು ಀ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆನು.	I bought copper vessels in this shop.	ಅಹಮ್ ಅಸ್ಮಿನ್ ಆಪಣೆ ತಾಮ್ರಪಾತ್ರಾಣಿ ಕ್ರೀತವಾನ್ ।
4.	ಅವಳು ಕಡಲೆಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೋಳಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಳು.	She cooked stuffed sweet pancake from gram flour.	ಸಾ ಚನಕಪಿಠೇನ ಮಧುರಮಿಶ್ರಿತಪಾಲಿಕಾಂ ಪಕ್ವವತೀ ।
5.	ಶಾರದೆಯು ರಾಮನ ತಂಗಿಯನ್ನು ಉಟಕ್ಕೆ ಕರೆದಳು.	Sharada invited Rama's sister for a meal (lunch/dinner).	ಶಾರದಾ ರಾಮಸ್ಯ ಭಗಿನೀಂ ಭೂಜನಾರ್ಥಮ್ ಅಹೂತವತೀ ।
6.	ಹೂವುಗಳು ಆಕಾಶದಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು.	Flowers fell from the sky on Rama's head.	ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಆಕಾಶಾತ್ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಶಿರಸಿ ಪತಿತಾನಿ ।
7.	ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದಿದರು.	Last year, twenty students studied in fourth standard.	ಗರ್ತವರ್ಷೇ ವಿಂಶತಿಃ ಛಾತ್ರಾಃ ಚತುರ್ಥಕಕ್ಷಾಢಾಂ ಪಠಿತವನ್ತಃ ।
8.	ವಿಷ್ಣುವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಗಜೇಂದ್ರನನ್ನು ಮೊಸಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿದನು.	Vishnu appeared from nowhere and saved the king of elephants from the alligator.	ವಿಷ್ಣುಃ ಕುತಶ್ಚಿತ್ ಸಮಾಗತ್ಯ ಗಜರಾಜಂ ಮಕರಾತ್ ರಕ್ಷಿತವಾನ್ ।
9.	ಅವರು ಀ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.	They established a hospital in this place.	ತೆ ಅಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷೇತ್ರೇ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಂ ಪ್ರತಿಘಾಪಿತವನ್ತಃ ।
10.	ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳು ಅಲ್ಲಾಡಿದವು.	The branches trembled because of the strong winds.	ಙ್ಜ್ಞಾಱಾಱೇನ ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಶಾಖಾಃ ಕಮ್ಪಿತಱತ್ಯಃ ।
11.	ಮಿತ್ರನ ಕುಶಲಱಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಮನು	Rama was happy to hear the news of well-being of his friend.	ರಾಮಃ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಕುಶಲಱಾರ್ತಾಂ ಶ್ರುತ್ಱಾ ಸನ್ತುಠ್ಠವಾನ್ ।

	ಸಂತೋಷಪಟ್ಟನು.		
12.	ಶಕುನಿಯ ವಿಷಬೀಜವು ಫಲಿಸಿತು, ಕೌರವರಲ್ಲರೂ ಸತ್ತು ಹೋದರು.	The poisonous seed of Shakuni sprouted; all the Kauravas died.	ಶಕುನೆ: ವಿಷಬೀಜಮ್ ಅಙ್ಕುರಿತಮ್, ಸರ್ವೇ ಕೌರವಾ: ಮೃತಾ:

15. Voice (ಪ್ರಯೋಗ:) - ಪಠ್ಯರಚನಾ

ಅಭ್ಯಾಸ: -29

Translate into English/ Kannada:

1.	ಗೃಹಾಣಾಂ ಭಿತ್ತಯಃ ಇಷ್ಟಕಾಫಿಃ ರಚ್ಯಂತೇ	The walls of the houses are built with bricks.	ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳು ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.
2.	ತತಃ ತಾಃ ಕರ್ಮಕಾರೈಃ ಸುಧಯಾ ಲಿಪ್ಯಂತೇ	Then by those workers, they(walls) are painted with lime.	ನಂತರ ಕೆಲಸಗಾರರಿಂದ ಅವು (ಗೋಡೆಗಳು) ಸುಣ್ಣದಿಂದ ಲೇಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.
3.	ಅಸ್ಯಾಂ ಶಾಲಾಢಾಂ ಛಾತ್ರೈಃ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾ ಪಠ್ಯತೇ	In this school, the sanskrit language is read by students.	ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯು ಓದಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
4.	ದುರ್ಜನೈಃ ಸಹ ಸಖ್ಯಂ ಕುರ್ವಾಣಸ್ತ್ವಂ ಮಯಾ ತ್ಯಜ್ಯಸೇ	You, having friendship with bad people, are abandoned by me.	ದುರ್ಜನರ ಜೊತೆ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ನೀನು ನನ್ನಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಡುತ್ತೀಯೆ.
5.	ಕ್ರೀಡಾಢಾಂ ವಿಜಯಶಾಲಿನೋ ವಯಂ ಮಿತ್ರೈರಭಿನಂದ್ಯಾಮಹೇ	We are congratulated by friends for being victorious in the game.	ಆಟದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾದ ನಾವು ಗೆಲೆಯರಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೇವೆ.
6.	ವನವಾಸಾಯ ಗಂತುಮಿಚ್ಛತಾ ರಾಮೇಣ ಕೌಸಲ್ಯಾ ಅವಂದ್ಯತ	Kausalya was saluted by Rama	ವನವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುವ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ

		who wished to go to the forest.	रामनिंद कौसल्यैयु नमस्करिसल्लुषु
7.	वत्सोऽयं मुच्यताम्, अनेन धेन्वाः क्षीरं पीयताम् ।	Let this calf be released, let the milk of the cow be drunk by it.	ಈ ಕರುವು ಬಿಡಲ್ಪಡಲಿ, ಅದರಿಂದ ಹಸವಿನ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಲ್ಪಡಲಿ.
8.	विवाहकाले वध्वा अरुन्धतीनामकं नक्षत्रं दृश्येत ।	At the time of marriage, the Arundhati star should be seen by the bride.	ವಿವಾಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳಿಂದ ಅರುಂಧತಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ನಕ್ಷತ್ರವು ನೋಡಲ್ಪಡಬೇಕು.
9.	विद्वांसः स्वदेशे परदेशे च पूज्यन्ते ।	Scholars are respected in their own land and in other land (by the people).	ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.
10.	महानसे सूदेन अन्नमपच्यत ।	Rice was cooked by the cook in the kitchen.	ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆಯವನಿಂದ ಅನ್ನವು ಬೇಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

अभ्यासः -30

Translate into Sanskrit:

1.	निनगे नन्निन्द ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.	A letter will be written by me to you.	मया तुभ्यं पत्रं लिख्यते ।
1.	ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ನೋಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ.	The stars are not seen in the day.	नक्षत्राणि दिवा न दृश्यन्ते ।
2.	ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಕಲಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.	In this class, Sanskrit is learnt by twenty students.	एतस्यां कक्षायां, विंशति छात्रैः संस्कृतभाषा पठ्यते।
3.	ಋಷಿಗಳಿಂದ ಹಣ್ಣುಗಳೂ ಗೆಡ್ಡೆಗಳೂ ತಿನ್ನಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.	Fruits and roots are eaten by sages.	फलानि मूलानि च ऋषिभिः खाद्यन्ते ।
4.	ನಿಮ್ಮಿಂದ ದುರ್ಜನರ ಸಹವಾಸವು	Association with wicked	युष्माभिः दुर्जनैः सहसङ्गः त्यज्येत ।

	ಬಿಡಲ್ಪಡಲಿ.	should be given up by you.	
5.	ಕುಪಿತನಾದ ಹನುಮಂತನಿಂದ ಲಂಕೆಯು ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.	Lanka was burnt down by angry Hanuman.	ಕ್ರುಧೇನ ಹನುಮತಾ ಲಂಕಾ ಅದಹ್ಯತ ।
6.	ಸೋಮಾರಿಯಾದ ಪುರುಷನಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯೋ ಧನವೋ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು?	How can money or education be acquired by a lazy person?	ಕಥಮ್ ಅಲಸೇನ ಪುರುಷೇಣ ವಿದ್ಯಾ ಧನಂ ವಾ ಲಭ್ಯತ ?
7.	ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಿಂದ ಅಪರಾಧಿಯು ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟನು.	The accused was asked by the judge.	ನ್ಯಾಯಾಧೀಶೇನ ಅಪರಾಧಿ ಅಪೃಚ್ಛತ ।
8.	ರಾಜನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಾಪಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.	All the citizens are protected like children by the king.	ರಾಜಾ ಸರ್ವಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ಶಿಶುರಿವ ರಕ್ಷಯಂತೆ ।
9.	ಸಾಯಂಕಾಲ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟನು.	The moon was seen in the east in the evening.	ಚಂದ್ರಃ ಸಾಯಂಕಾಲೇ ಪೂರ್ವಸ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ಅದೃಶ್ಯತ ।

16. The suffixes शतृ and शानच् । - ಶತೃ ಶಾನಚ್ ಪೌರತೌಯಯಗಳು

ಅಭ್ಯಾಸ: -31

Translate into English/ Kannada:

1.	अलसः बालकः कालं यापयन् नाभिवर्धते ।	A lazy boy, wasting time, does not prosper.	ಸೋಮಾರಿಯಾದ ಹುಡುಗನು ವೃಥಾವಾಗಿ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ.
2.	आगच्छन्तीं लक्ष्मीं को वा निवारयति ?	Who wards away the coming Lakshmi?	ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ ?
3.	त्वां पश्यन् अहं नितरां मोदे ।	Seeing you, I feel very happy.	ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರುವೆ.

4.	रोगिणे औषधानि फलानि च यच्छन् सः पुण्यं अर्जयति ।	Giving medicines and fruits to the patient, he gains punya.	ರೋಗಿಗೆ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅವನು ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ.
5.	त्वां पश्यता मया लोकः विस्मृतो भवति ।	By seeing you, the world is forgotten by me.	ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ನನ್ನಿಂದ ಜಗತ್ತು ಮರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
6.	शीघ्रं धावतः महिषस्य पादौ खलित्वा भग्नौ अभवताम् ।	Having slipped, two legs of the fast running buffalo broke.	ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಎಮ್ಮೆಯ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳು ಜಾರಿ ಮುರಿದವು.
7.	स्वदोषान् जानन् अपि त्वं कुतः न लज्जसे ?	Knowing your own mistakes, why do you not feel ashamed?	ನಿನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನೀನು ಅರಿತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಏಕೆ ನಾಚಿಕೆಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ ?
8.	एधमानं सस्यं अङ्कुरावस्थायामेव जानन्ति कुशलाः ।	Experts recognize the growing plant at its sprouting stage itself.	ನಿಪುಣರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಗಿಡವನ್ನು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.
9.	श्रद्धया स्वकर्तव्यं कुर्वाणा जनाः कदापि दुःखभाजः न भवन्ति ।	People who do their own work with dedication are never be afflicted.	ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಜನರು ಎಂದೂ ದುಃಖವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ.

अभ्यास: -32

Translate into Sanskrit:

1.	नाटकवನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಲೋಕವನ್ನೇ ಮರೆತೆನು.	While seeing the play, I forgot the world.	नाटकं पश्यन्, अहं लोकं विस्मृतवान्।
2.	ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಿಂಹವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಹೆದರಿದೆನು.	I was afraid while seeing the lion moving in the forest.	वने चलन्तं सिंहं पश्यन्, अहं भीतः अभवम् ।

3.	ನಿನ್ನಿಂದ ಓದಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.	They will understand well the subject being studied by you.	ತ್ವಯಾ ಅಧೀಯಮಾನ್ ವಿಷಯಮ್, ತೆ ಸಮ್ಯಕ್ ಜಾನಂತಿ ।
4.	ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸೇವಕನಿಗೆ ಹಣವನ್ನೂ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕೊಡು.	Give money and clothes to this servant who has been serving us always.	ಸದಾ ಅಸ್ಮಾನ್ ಸೇವಮಾನ್ಯಾ ಅಮುಷ್ಮೈ ಸೇವಕಾಯ ಧನಂ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಚ ಯಚ್ಛ್ರ ।
5.	ಅವನು ಓಡುತ್ತಿರುವ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದನು.	He fell down from the running horse.	ಧಾವತಃ ಅಶ್ವಾತ್ ಸಃ ಅಪತತ್ ।
6.	ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗರು ಸಾಯಂಕಾಲ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾರೆ.	The children playing in the field will return home in the evening.	ಕ್ರೀಡಾಙ್ಗಣೇ ಕ್ರೀಡಂತಃ ಬಾಲಾಃ ಸಾಯಂಕಾಲೇ ಗೃಹಂ ಪ್ರತ್ಯಾಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ।
7.	ಓಡುತ್ತಿರುವ ಉಗಿಬಂಡಿಯನ್ನು ಕಳ್ಳರು ಹತ್ತಿದರು.	The thieves entered the running train.	ಚೋರಾಃ ಚಲಂತಂ ಧೂಮಶಕಟಂ ಪ್ರಾವಿಶನ್ ।
8.	ಬೇಗನೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ನಕ್ಕೆನು.	I laughed on seeing my friend who was going fast.	ಶೀಘ್ರಂ ಗಚ್ಛಂತಂ ಮಮ ಮಿತ್ರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ, ಅಹಮ್ ಅಹಸಮ್ ।
9.	ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವುದೂ ದುರ್ಲಭವಲ್ಲ.	Nothing is unattainable for the person who is making efforts.	ಪ್ರಯತಮಾನ್ಯಸ್ಯ ಮನುಷ್ಯಸ್ಯ ಕಿಮಪಿ ಅಸಾಧ್ಯಂ ನಾಸ್ತಿ ।

17. Future Tense भविष्यत्कालः ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ

अभ्यासः -33

Translate into English/ Kannada:

1.	बालाः, यूयं सम्यक् पठत, धीमन्तः कीर्तिमन्तश्च भविष्यथ ।	O boys, you all study well, you will become intelligent and famous.	ಬಾಲಕರೇ, ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿರಿ. ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ, ಕೀರ್ತಿವಂತರೂ ಆಗಿರಿ.
2.	श्वः मेघः वर्षिष्यति न वा को वा ज्ञास्यति ?	Who knows if it will rain tomorrow or not?	ನಾಳೆ ಮೋಡವು ಮಳೆಸುರಿಸುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಬಲ್ಲರು?
3.	अद्य यः न पठिष्यति सः श्वः कार्यं करिष्यति इति को वा प्रत्ययः ?	He who will study today, what is the guarantee that he will do the work tomorrow?	ಇಂದು ಯಾರು ಓದುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ನಾಳೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವನು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಮಾಣ?
4.	सर्वे बालाः प्रथमं गुरुन् नंस्यन्ति, ततः कक्षायाम् उपवेक्ष्यन्ति ।	All the children will first salute the teacher, and then will sit in the class.	ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರು ಮೊದಲು ಗುರುಗಳನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುವರು. ನಂತರ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು.
5.	मूर्खाः वीथीषु वृथा अटिष्यन्ति ।	Fools will roam on the streets in vain.	ಮೂರ್ಖರು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಅಡ್ಡಾಡುವರು.
6.	अस्माकं ग्रामे एकं चिकित्सालयं, पाठशालां पुस्तकालयं च जनाः संभूय स्थापयिष्यन्ति ।	In our village, the people together will establish a hospital, school and library.	ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವರು.

7.	तौ श्वः प्रभाते विमानयानेन राजधानीं गमिष्यतः ।	Tomorrow morning, they both will goto the capital by plane.	ಅವರಿಬ್ಬರು ನಾಳೆ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹೋಗುವರು.
8.	यूयं रामायणपारायणेन मनशशान्तिम् आनन्दं च लप्स्यध्वे ।	You will attain peace of mind and happiness by Ramayana Parayana.	ನೀವು ಪ್ರತಿದಿನ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯುವಿರಿ.
9.	गोपः सायाह्ने सर्वाः धेनूः अस्माकं गृहस्य पुरतः धोक्ष्यति ।	In the evening, the cowherd will milk all the cows in front of our house.	ಗೋಪನು ಸಾಯಂಕಾಲ ಎಲ್ಲಾ ಹಸುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಎದುರು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ.
10.	भिक्षुकाः याचिष्यन्ते इति कृपणाः अन्नं न पक्ष्यन्ति ।	The misers will not cook, as the beggars might ask for it.	ಭಿಕ್ಷುಕರು ಬೇಡುವರೆಂದು ಜಿಪುಣರು ಅನ್ನವನ್ನು ಬೇಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

अभ्यासः -34

Translate into Sanskrit:

1.	ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾಳೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವೆವು.	We will surely goto the village tomorrow.	वयं निश्चयेन श्वः ग्रामं गमिष्यामः ।
2.	ನಾಡಿದ್ದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬವು ನಡೆಯುವುದು.	My friend's birthday will take place on the day after tomorrow.	मम मित्रस्य जन्मदिनम् परश्वः भविष्यति ।
3.	ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಏಕೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ?	Why do you not understand what is stated ?	यदुक्तं तत् कुतः न अवगमिष्यथ?
4.	ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ನಗುವರು.	They will laugh on hearing your words.	युष्माकं वचनं श्रुत्वा ते हसिष्यन्ति ।
5.	ಯಾರು ರಕ್ಷಿಸುವರೋ ಅವರು ಗೌರವವನ್ನು ಹೊಂದುವರು.	Those who protect will be respected.	ये रक्षिष्यन्ति ते आदरणीयाः भविष्यन्ति ।

6.	ಖುಷಿಗಲು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವರು ಮತ್ತು ಜಪಿಸುವರು.	Sages take bath in the early morning and do penance.	ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲೇ ಋಷಯಃ ಸ್ನಾನಂ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ತಪಃ ಆಚರಿಷ್ಯಂತಿ ಚ
7.	ನಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಏಕೆ ನಿಂದಿಸುವಿರೋ ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.	I do not understand why you scold us.	ಕಿಮರ್ಥಂ ಯುಯಮ್ ಅಸ್ಮಾನ್ ನಿಂದಿಷ್ಯಥ ಇತಿ ಅಹಂ ನ ಅವಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ
8.	ನೀನು ಹಾವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವೆಯಾ? ಅದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಚ್ಚುವುದು.	Do you beat the snake? It shall bite you.	ಕಿಂ ತ್ವಂ ಸರ್ಪಂ ತಾಡಯಿಷ್ಯಸಿ ? ಸಃ ತ್ವಾಂ ದಂಶಿಷ್ಯತಿ
9.	ತಾಯಿಯು ಯಾವಾಗ ಹಾಡುವಳೋ ಆಗ ಮಗುವು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದು.	When the mother sings, then the child drinks milk.	ಯದಾ ಮಾತಾ ಗಾಸ್ಯತಿ, ತದಾ ಶಿಶುಃ ದುಗ್ಧಂ ಪಾಸ್ಯತಿ
10.	ಹದ್ದುಗಲು ಬಹಳ ದೂರದಿಂದಲೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುವು.	Vultures see small things from a long distance.	ಗೃಧ್ರಾಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣಿ ಅಪಿ ವಸ್ತುನಿ ದೂರಣ ಂವ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಂತಿ

ಪ್ರಬಂಧರಚನಾ - ಪಠಬಂಧ ರಚನೆ

ಅಭ್ಯಾಸಃ - 1

Based on the following outline, write an essay on 'ಕಾವೇರಿ ನದಿ'.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ - 'ಕಾವೇರಿ ನದಿ' ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಾವೇರಿ ನದಿ-ಅಸ್ಮಾಕಂ ದೇಶಸ್ಯ ಸಪ್ತನದೀಷು ಅನ್ಯತಮಾ - ಪ್ರಾಯಃ ಷಟ್ಶತ್ ಕ್ರೋಶ (600) ದೀರ್ಘಾ-ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೆ-ಸಪ್ತ ಪರ್ವತೆ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರೌ ಜನ್ಮ- ಅಗಸ್ತ್ಯಮುನೆಃ ಪತ್ನೀ-ಅಗಸ್ತ್ಯೇನ ತಸ್ಯಾಃ ನಿಯಮಃ - ಮಾಂ ವಿಹಾಯ ಕುತ್ರಾಪಿ ನ ಗಂತವ್ಯಮ್ ಇತಿ - ಂಕದಾ ಶಿಷ್ಯವಶೆ ತಾಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಗಮನಮ್- ತಸ್ಯಾಃ ನದೀರೂಪಪ್ರಾಪ್ತಿಃ - ತಸ್ಯಾಃ ಂಪಯೋಗಃ ಕೃಷಿಕರ್ಮಣಿ ಜಲಬಂಧಾಃ (Dams ಂಣೆಠಟ್ಟು) ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಃ ತಸ್ಯಾಃ ಜಲೇನ ನಿಷ್ಪಾಢ್ಯತೆ |

तस्याः जलं- अनेकनगरेषु पानाय आनीयते- तीरे नगराणि- कर्णाटक – द्राविड प्रान्तयोः तस्या उपकारः – सा भुक्तिमुक्तिकरी नदी-प्रातः सायं कावेर्यै नमः ।

गङ्गे च युमुने चैव गोदावरी सरस्वती ।

नर्मदे सिन्धुकावेरी जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥

इत्यत्र प्रोक्तेषु सप्तनदीषु कावेरी नदी अन्यतमा । प्रायः इयं नदी प्रायः षट्शत् क्रोश (६००) दीर्घा वर्तते । इयं नदी कर्नाटकराज्यस्य सप्तपर्वते ब्रह्मगिरौ जन्म प्राप्नोति । इयं हि अगस्त्यमुनेः पत्नी आसीत् । 'मां विहाय कुत्रापि न गन्तव्यम्' इति अगस्त्येन तदुपरि नियमः कृत आसीत् । एकदा अगस्त्यमुनिः शिष्यवशे तां स्थापयित्वा अन्यत्र गतवान् । तस्मिन् समये सा नदीरूपं प्राप्तवती ।

तस्याः जलं- अनेकनगरेषु पानाय आनीयते । तीरे नगराणि- कर्णाटक – द्राविड प्रान्तयोः तस्या उपकारः महत् । तस्याः जलेन विद्युच्छक्तिः निष्पाद्यते । कृषिकर्मसु बहुधा तज्जलम् उपयुज्यते । एवं मैसूरुप्रदेशे तस्याः जलबन्धं विनिर्मितवान् सर्. एम्. विश्वेश्वरय्यमहोदयः । तस्मिन् जलबन्धे कावेरी नद्याः जलं संगृह्य आवर्षं नानाकार्येषु उपयुज्यते । इत्थञ्च एषा भुक्तिमुक्तिकरी नदी अस्ति । एतादृशायै कावेर्यै प्रातः सायं नमः ॥

अभ्यासः - २

इमान् विषयानधिकृत्य लघुप्रबन्धान् आरचयत –

१. वाराणसी
२. कल्याणनगरी
३. गजः
४. दीपावली
५. शालायाः वार्षिकोत्सवः
६. अहं कुतः संस्कृतभाषां पठामि ?
७. उद्यानम्
८. पुस्तकभण्डारः

१. वाराणसी

अस्माकम् भारते देशे अनेकानि तीर्थक्षेत्राणि सन्ति । एषु एकम् सुप्रसिद्धम् तीर्थम् अस्ति वाराणसी । इयं हि नगरी उत्तरप्रदेशे गङ्गातटे स्थिता वर्तते । प्राचीनकालादेव इयम् नगरी तीर्थक्षेत्ररूपेण प्रसिद्धा वर्तते । इयम् भगवतः शिवस्य पार्वतीसहितस्य निवासस्थानम् इति पौराणिकाः वदन्ति ।

इतिहासः -

पुराणेष्वैश्वको राजर्षिः श्रीहरिश्चन्द्रः इहैवात्मानं चाण्डालाय विचिक्रिये । इदं च दृढतरं प्रतीमो वाराणसी वैदिकैकनिलयो विद्यापारदृश्वनां ब्राह्मणानामावासश्च । सहस्रशो भक्तिप्रहवा यात्रिकाः पावनीमिमां शिवपुरीं तीर्थमिति तारयिष्यति नो भवार्णवमिति च धिया अत्र समागच्छन्ति । ब्राह्मणगाथासु बौद्धकथानकेषु चैषा बहुमानपुरःसरं कीर्तिता अभूत् । इदं हि पुण्यतमं तीर्थमार्याणामित्यसहमानाः मुगलाद्याः इमां वाराणसीम् उत्सादयाञ्चक्रुः । परमद्यापि वाराणसी तामेव बहृत्यविहतांत पुराणीं सुषमाम् । अद्यापि सामगानां पुण्यो वेदध्वनिमूर्च्छति श्रवणयोः । अद्यापि बटूनां बद्धब्रह्माञ्जलीनां स्वाध्यायमधीयानानां विप्राणां विचरति कलकलः काष्ठाः । अद्यापि पूर्ववत्समवयन्त्यत्र यतस्ततो विद्याकमनाः प्रदीप्तप्रज्ञानाः । अद्यापीदं पुण्यतमं तीर्थमिति श्रद्धयोपयन्ति यात्रिकाः । अद्यापि श्रूयन्ते देवालयेषु सायम्प्रातिकास्तूर्यनादा मङ्गल्याश्च शङ्खस्वनाः ।

वाराणस्याः वैशिष्ट्यम् -

आर्यजनाः अत्र वसन्ति स्म । एषः जनपदः उत्तरभागे वरुणानद्या, दक्षिणे असिनद्या च आवृतः आसीत् । तस्मादेव अस्य जनपदस्य नाम "वाराणसी" इत्यभवत् । मत्स्यपुराणे अल्बेरुनिलेखेषु इयं नगरी "कौशिक" "कौशक" इति वा उल्लिखिता दृश्यते । अन्यत्र सर्वत्र प्राचीनलेखेषु "काशी" इत्येव दृश्यते । हिन्दुजनानां यात्रास्थलं वारणा असीनद्योः मध्यभागे अस्ति । बनारस् इति राजा अत्र प्रशासनं अकरोत् । अतः बनारस् इति नाम आगतम् अस्ति । काशीनगरे विशालाक्षीमन्दिरं, विश्वनाथमन्दिरं, गङ्गातीरे घट्टप्रदेशाश्च सन्ति । हनुमानघाट, मणिकर्णिकाघाट, पञ्चगङ्गाघाट, दशाश्वमेधघाट, तुलसीमानसमन्दिरं, सङ्कटविमोचनमन्दिरं, व्यासकाशी, बिल्वाभवनम् इत्यादिदर्शनीयानि स्थानानि सन्ति । तुलसीमानसमन्दिरम् अमृतशिलाभिः निर्मितम् अस्ति । भित्तिषु श्रीतुलसीदासस्य जीवनघटनाः चित्रिताः सन्ति । बिल्मन्दिरेषु शिवमन्दिरं मध्ये, दक्षिणे शिवपार्वत्योः मन्दिरम् वामभागे श्रीलक्ष्मीनारायणमन्दिरञ्चास्ति । अस्तीह प्राच्यः विश्वविद्यालयः ।

२. कल्याणनगरी

कल्याणनगरी नाम बेङ्गलूरुनगरम् । पुराणेषु अस्य नगरस्य नाम कल्याणपुरी अथवा कल्याणनगरी इति उल्लिखितं दृश्यते । "बेङ्गलूरु" नगरं भारतदेशस्य कर्णाटकराज्यस्य राजधानी । कल्याणनगरी कर्णाटकस्य आग्नेयभागे विराजते । एतत् मण्डलमपि । बेङ्गलूरुनगरमण्डलं विस्तीर्णदृष्ट्या अत्यन्तं लघु अस्ति । २००६ तमे वर्षे नवेम्बर्मासे अस्य नगरस्य नाम "बेङ्गलूरु"- इति जातम् । एतत् नगरं कर्णाटकस्य अत्यन्तं महत् नगरम् । बेङ्गलूरुनगरे ५१% जनाः भारतस्य विभिन्नेभ्यः भागेभ्यः आगत्य वसन्तः सन्ति । भारतस्य महानगरेषु बेङ्गलूरुनगरं तृतीयं स्थानमावहति ।

बेङ्गलूरु समीपे प्राप्तेन शिलालेखेन ज्ञायते यत् -१००४ वर्षपर्यन्तम् एतत् बेङ्गलूरुनगरं 'गङ्ग'राजवंशस्य शासनान्तर्गतम् आसीत् इति । १०१५ तः १११६वर्षपर्यन्तं तमिळुनाडुराज्यस्य चोलवंशीयाः अत्र शासनम् अकुर्वन् । अनन्तरम् अत्रत्यं शासनं 'होय्सल'राजवंशीयानां हस्तगतं जातम् । एवं मन्यते यत् आधुनिकबेङ्गलूरुनगरस्य संस्थापनं १५३७ तमे वर्षे सञ्जातम् इति ।

इतिहासः –

क्रि.श. १५३७ वर्षे केम्पेगौडमहाराजेन निर्मितम् अस्ति । एतदेव तस्य राजधानी अपि असीत् । समीपवर्तिनि देवरायनदुर्गे महाराजस्य सुरक्षादलं भवति स्म । अतः "बेङ्गावलूरु" इति प्रादेशिकभाषया कथितं क्रमेण बेङ्गलूरु इति परिवर्तितम् इति प्रतीतिरस्ति ।

भौगोलिकस्थितिः –

बेङ्गलूरुनगरं समुद्रस्तरात् ९००कि.मी. उन्नतस्तरे वर्तते । भूगोलकस्य १२° २९ उ - १३° उ अक्षांशे प्रस्थितम् अपि । अत्र सदा वातावरणं शीतलं भवति । सामान्यतः उष्णांशः २४सें तः २५सें पर्यन्तं भवति । इदानीमधिकोष्णांशः अपि भवति । सदाशिवनगरे स्थितं रमणश्री उद्यानम् अत्युन्नतं स्थानम्, होसकेरेहल्ली अत्यवनतं स्थलम् अस्ति । बेङ्गलूरुनगरं कर्णाटकस्य दक्षिणपूर्वभागे वर्तते । बेङ्गलूरुजनपदस्य उत्तरपूर्वदिशि 'कोलार'-जनपदः, उत्तरपश्चिमदिशि 'तुमकूरु'-जनपदः, दक्षिणपश्चिमदिशि 'मण्ड्य'-जनपदः, दक्षिणे 'चामराजनगर'-जनपदः तथा च दक्षिणपूर्वदिशि तमिळुनाडुराज्यम् च अस्ति ।

संस्कृतिः शिक्षा च –

कलावैविध्यम्, जनजीवनवैविध्यं च अस्य नगरस्य वैशिष्ट्यम् अस्ति । विविधविद्याभ्यासार्थमपि नगरेऽस्मिन् अवसराः सन्ति । अस्याः नगर्याः विशिष्टा संस्कृतिः वैदेशिकान् अकर्षयन्ती अस्ति । भारतीयविद्याभवनम्, चित्रकलापरिषत्, भारतीयविज्ञानमन्दिरम्, इण्डियन् इन्स्टिट्यूट् आफ् सैन्स् इत्यादयः शिक्षासंस्थाः आबहोः कालात् सरस्वतीसेवां कुर्वत्यः सन्ति ।

३.गजः

शारीरिकलक्षणानि - विविधनामानि

मृगजातौ गजः बृहदाकारः बलशाली च जन्तुः । अस्य नेत्रे विना सर्वाणि अङ्गानि अतीव स्थूलानि । अस्य पादाः स्तम्भाः इव अतीव स्थूलाः । कर्णौ शूर्पे इव अति विशालौ । नेत्रे तु लघ्वाकारकौ । तथापि सः सूक्ष्माणि वस्तूनि द्रष्टुं शक्नोति । अस्य मुखे अनेके दन्ताः सन्ति । मुखात् बहिः दृढौ तीक्ष्णै च द्वौ दन्तौ स्तः । तस्मात् एव अस्य द्विरदः, दन्ती, दन्तावलः इति नामानि प्राप्तानि । गजस्य आनने लम्बमानः एकः दीर्घावयवः वर्तते । सः अवयवः शुण्डा इत्युच्यते । अस्माभिः हस्तः यथा उपयुज्यते तथैव गजेन शुण्डा उपयुज्यते । शुण्डया अयं बहूनि कार्याणि कर्तुं शक्नोति । भूमौ स्थितां सूचीमपि हस्ती पश्यति, करेण गृह्णाति च । गजानां शुण्डा एव नासिका । तथा एव जिघ्रति । शुण्डायाः अन्त्ये रन्ध्रमेकमस्ति । तेन जलादिकं पिबति । एवं द्वाभ्याम् अवयवाभ्यां जलं पिबतीति गजस्य 'द्विपः' इति संज्ञा वर्तते । द्विपस्य कटाभ्यां करात् च मदः स्रवति । अतः अस्य 'गजः' इति 'इभः' इति च पदप्रयोगः दृश्यते । गजवत्सानां कलभाः इति, गजस्त्रीणां करेणवः इति च व्यवहारः ।

स्वभावः

करी शाकाहारी । गजस्य शरीरं विशालं, धूसरवर्णञ्च । सहजसाधुरयं गम्भीरस्वभाववाम् । गमनं तु प्रायः मन्दं भवति । सामूहिकस्वेच्छाजीवनं, दीर्घकालपर्यन्तं स्नानकरणञ्च गजानाम् अत्यन्तं प्रियम् । यः हस्तिनं चालयति सः हस्तिपकः इति कथ्यते ।

राजानः गजान् आरुह्य विहरन्ति स्म । मृगयार्थम् अपि गच्छन्ति स्म । युद्धेषु गजसेनायाः प्राधान्यम् आसीत् । गजानां दन्तैः विविधानि पेटिकादीनि वस्तूनि कुर्वन्ति ।

गजजातिः प्राचुर्येण केरल-कर्णाटकराज्ययोः अरण्येषु दृश्यते । १९८२ तमे संवत्सरे अस्मद्देशे प्रचलितेषु नवम-एषियाड्-क्रीडोत्सवेषु 'अप्पु'इति मनोहरः गजः चिह्नत्वेन स्वीकृतः आसीत् ।

४. दीपावली

दीपावली नामकं पर्वं भारते अतीव महत्त्वं वहति । श्रूयते यत् अस्मीन्दिने त्रेतायुगे मर्यादापुरुषोत्तमः सीतया लक्ष्मणेन च सहितः अयोध्यां नगरीं प्रति निवृत्तः । तदा च तेषां जनैः रात्रौ दीपमालां कृत्वा स्वागतं कृतम् । ततः प्रभृति सर्वैः भारतीयैः अस्मिन् एव दिने प्रतिवर्षं स्वगृहेषु दीपमाला क्रियते । अस्मिन् दिने एव श्रीकृष्णः नरकासुरस्य वधं अकरोत् इति प्रतीतिः । इदं दिनत्रयं यावत् आचर्यते ।

लक्ष्मीपूजनम्

दीपावलीमहोत्सवे रात्रौ श्रीमहालक्ष्मीपूजा क्रियते । स्थाने – स्थाने वैदिकमन्त्रैः हवनयज्ञादिकम् अपि अनुष्ठीयते । बहवो वणिजः अस्माद्दिनाद् व्यापारस्य आरम्भं कुर्वन्ति । कार्तिकमासस्य अमावास्यायां दीपावलीमहोत्सवः भवति । अस्मिन्दिने गृहाणां विशेषतः शुद्धिः सुधाधवलिता च क्रियते । गृहं नववधूरिव भासते । यत्र – यत्र शोभा, तत्र – तत्र महालक्ष्मीदेव्याः आगमनं भवति इति मन्यते । महालक्ष्मीदेव्याः पूजानन्तरं तृतीये दिने गोपूजा क्रियते ।

दीप – प्रकाशः

तैलस्य लघुदीपाः पंक्तिशः प्रकाशयते । अधुना सिक्थवर्तिकानां पंक्तिभिः दीपपङ्क्तिनां स्थानं गृह्यते । विद्युद्दीपाः विविधान् रागान् व्यञ्जयन्ति । बालक – बालिकाभिः विविधरूपाः स्फोटाः विस्फोट्यन्ते । दीपानां प्रकाशेन अमावस्यायाः तिमिरम् आच्छाद्यते । गृहलतासु विटपेषु चापि विविधरागदीपाः विलसन्ति । स्वमित्र – बान्धवभ्यः मिष्टान्नं दीयते । सर्वे परस्परं मिलित्वा सर्वबन्धूनां मङ्गलकामनां कुर्वन्ति ।

५.शालायाः वार्षिकोत्सवः

अस्माकं शाला नगरे सुप्रसिद्धा वर्तते । अस्याः स्थापना मूर्धन्यैः महानुभावैः कृता । प्रतिवर्षं सितम्बरमासस्य प्रथमदिवसे अस्याः वार्षिकोत्सवः भवति । अस्मिन् वर्षे उपायुक्तमहोदयेन उत्सवस्य अध्यक्षता स्वीकृता । तदवसरे महती सजा कृता आसीत् । शालागृहं सर्वत्र सुधाधवलितं दृश्यते स्म । मार्गम् उभयतः चित्रवर्णाः ध्वजाः दोधूयन्ते स्म । सर्वे छात्राः प्रसन्नमुखाः आसन्, अध्यापका अपि स्वस्वकार्यनिरता आसन् ।

अध्यक्षानामागमनम् -

निश्चितकाले अध्यक्षमहाभागः आगतः । शंखध्वनिना तस्य स्वागतं जातम् । अनेकाभिः मालाभिः सः विभूषितः । सर्वादौ सः कार्यक्रमस्य उद्घाटनमकरोत् । तदनन्तरं जनान् अभिवन्द्य स्वस्य आसने उपविष्टः ।

कार्यक्रमस्य स्वरूपम् –

सरस्वतीवन्दनद्वारा कार्यक्रमः समारम्भः । छात्रैः शारीरिकक्रीडाः प्रदर्शिताः । सांस्कृतिककार्यक्रमे संस्कृतरूपकं 'दूतवाक्यम्' सर्वेषां मनांसि अहरत् । शिशुनृत्यम्, प्रहसनम्, संस्कृतगीतान्यपि अतीव समीचीनानि आसन् ।

समारोपः –

तदनन्तरं प्राचार्यमहोदयेन वार्षिकं विवरणं प्रस्तुतम् । दशमकक्ष्यायाः परिणामः अतीव उत्साहवर्धकः आसीत् । अन्ते अध्यक्षमहोदयेन प्रशंसापराः शब्दाः उक्ताः । कार्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं सर्वे निरगच्छन् ।

६. अहं कुतः संस्कृतभाषां पठामि?

संस्कृतं पुरा भारतीयानां लोकप्रिया जनभाषा असीत् । रामायण-महाभारतकाले संस्कृतम् एव जनभाषारूपेण प्रचलिता आसीत् ।

प्रान्तीयभाषाणां जननी

संस्कृतम् एव आधुनिक-प्रान्तीयभाषाणाम् जननी अस्ति । सर्वासु प्रान्तीयभाषासु जीवनरसं सञ्चारयितुं प्रभवति । संस्कृतस्य ज्ञानादेव प्रान्तीयभाषाणां सम्यक् ज्ञानं भवति ।

संस्कृतमेव एकमात्रं भाषा यस्याः शब्दकोशः विशालः सुसम्पन्नः च अस्ति । अतः संस्कृतमेव प्रान्तीयभाषां समृद्धं सुसंपन्नं च कर्तुं प्रभवति ।

अप्रतिमं व्याकरणम्

संस्कृतस्य व्याकरणम् अपि अप्रतिमं अस्ति । अस्य व्याकरणे अपूर्वा शब्दरचनाशक्तिः विद्यते ।

अस्य रचयिता भगवान् पाणिनिः आधुनिकैः संशोध्य उक्तं यत् । इयं भाषा सङ्गणकयोग्या इति ।

विविधशास्त्राणां मूलम्

काव्यशास्त्रस्य नाट्यशास्त्रस्य च अपि विवेचनं संस्कृतस्य ज्ञानं विना न शक्यते । भारतीय-पुरातत्त्वस्य छात्राणां कृते तु संस्कृतस्य ज्ञानमपरिहार्यं वर्तते । भारतीयधर्मस्य संस्कृतेः तत्त्वज्ञानस्य च परिशीलनार्थं संस्कृतमेव आधारः ।

गौरवम्

न केवलं पौराणिकाः धर्मग्रन्थाः संस्कृतभाषायां निबद्धाः सन्ति, अपि तु बहवः जैन-बौद्धग्रन्थाः अपि संस्कृतभाषायां निबद्धाः । पालिप्राकृतभाषाणामाकलनं संस्कृतं विना अपूर्णमेव भवति । अतः संस्कृतभाषायां गौरवं महत्त्वं च सर्वविदितम् । संस्कृतभाषायां एतादृशवैशिष्ट्यसद्भावात् अहं संस्कृतं पठामि ।

७. उद्यानम्

उद्याने वृक्षाः, पुष्पलताः च भवन्ति । जनाः प्रातः सायङ्काले च उद्यानं प्रति आगच्छन्ति । वायुविहारं व कुर्वन्ति । केचन जनाः उद्यानस्य मध्ये स्थित्वा सम्भाषणं कुर्वन्ति । उद्याने शुद्धवायुः भवति । उद्याने वाहनानां सम्मर्दः न भवति । उद्यानगमनेन मनः उल्लसितं भवति । ग्रीष्मकाले आतपवारिणी सुखदायिनी छाया उद्याने लभ्यते ।

फलिनः वृक्षाः –

उद्यानस्य मार्गम् अभितः केचन छायावन्तः पुष्पफलवन्तश्च वृक्षाः भवन्ति । अम्रादयः वृक्षाः प्रभूतं फलमपि यच्छन्ति ।

पुष्पिताः पादपाः –

उद्यानेषु परिमलयुक्ताः विटपिनः विराजन्ते । विविधवर्णाः पाटलपुष्पाः दर्शकानां चक्षुषि आकर्षयन्ति । कार्यात् श्रान्ताः जनाः उद्यानमागत्य उल्लसिताः भवन्ति ।

८. पुस्तकभण्डारः

पुस्तकभण्डारस्य महत्त्वम्

स्वाध्यायी जनः आत्मशुद्धेः मार्गम् अनुसरति । ज्ञानार्जनस्य बहवः उपायाः सन्ति । तेषु उपायेषु ग्रन्थालयः सर्वोत्तमः । यतः स्वरुच्यनुसारं तस्मात् स्थानात् पुस्तकानि प्राप्यन्ते ।

पुस्तकभण्डारस्य स्वरूपम्

ग्रन्थानाम् आलयः ग्रन्थालयः । ग्रन्थालये सर्वविषयकानि पुस्तकानि, पत्रिकाः, समाचारपत्राणि च सङ्गृह्यन्ते । जनाः स्वरुच्यनुसारं पुस्तकानि पठन्ति ।

पुस्तकभण्डारस्य लाभाः ग्रन्थालयात् अनेकप्रयोजनानि भवन्ति । महज्जनानां कृतीनाम् अध्ययनेन वयं तेषां महापुरुषाणां साक्षात्कारं कुर्मः । दिवं गताः अपि ते लोकहितकर्तारः अहोरात्रम् अस्मान् प्रेरयन्ति । सहस्रवर्षपूर्वजातानां पुरुषाणाम् अपि परिचयः तेषां पुस्तकानां माध्यमेन प्राप्तुं शक्यते ।

शोधकार्ये सहयोगः

शोधकार्याय उच्चस्तरीयाध्ययनाय च छात्राः बहुमूल्यपुस्तकानि क्रेतुं न समर्थाः भवन्ति । तेभ्यः छात्रेभ्यः पुस्तकानि प्रदाय ग्रन्थालयाः तेषां महदुपकारं कुर्वन्ति ।

पत्रलेखनम् - षष्ठ्यलैखनम्

अभ्यासः - ३ - अध्यास - ३

1. Write a letter to your uncle regarding your studies.

निम्नू ढावनीके निम्नू अध्यासद बगु षठु बरुयिरी.

श्रीः

क्षेमम्

दिनाङ्कः १४-१२-२०१४

पूज्यः ढातुलः

नढसुकाराः ।

अहढतुर कुशली । तत्रापि ढवन्तः सरुवेऽपि कुशलिनः इति ढावयामि । अतुर ढढ अधुयनं सढुयकु प्रचलति । षाणुढासिकपरीक्षा सढासुता । यथारुरढं असुढिनु वरुषेऽपि अहढेव प्रथढसुथानढु प्रासुवानु । गुरुवः सढुयकु ढुधुयन्ति । तेषां ढारुगदर्शनेन वारुषिकपरीक्षायढपि उतुतढं फलितानुशं प्राप्सुये इति ढढ उतुकटेच्छुा असुति । सरुवेऽढुयः ढढ नढसुकाराः।

ढवताढु अनुजः

विकुरढः

सविधे

राजेशः,

विनुबनगरढु,

शिवढुगुग - ॡ७७४ॡॡ

2. Write a letter to your brother urging him to study well.

ತಮ್ಮನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶ್ರೀ:

ಕ್ಷೇಮಮ್

ದಿನಾಂಕ: ೨೧-೯-೨೦೧೩

ಪ್ರಿಯ ಅನುಜ ಪವನ,

ರಾಮ ರಾಮ ರಾಮ ।

ಅತ್ರ ಕುಶಲಮ್ ತತ್ರಾಸ್ತು । ಭವಾನ್ ವಿಧ್ವದ್ವತ್ತಮಪರೀಕ್ಷಾಯಾಂ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟಶ್ರೇಣಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನ್ ಇತಿ ಅಂತರ್ಜಾಲಾತ್ ಜ್ಞಾತವಾನ್ । ಅಹಂ ಪರಮಸಂತೋಷಮ್ ಅನುಭೂತವಾನ್ । ಪ್ರಿತ್ರೇ ಅಪಿ ಸೂಚಿತವಾನ್ । ಮಮ ಅಭಿನಂದನಾನಿ । ಪಿತರೌ ಅಪಿ ಆಶೀರ್ವಾದಂ ಸೂಚಿತವಂತೌ । ಅಗ್ರೇ ಇತೋಽಪಿ ಪರಿಶ್ರಮಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮ್ಯಕ್ ಪಠಿತ್ವಾ ಸರ್ವಾಸು ಪರೀಕ್ಷಾಸು ಅಗ್ರಶ್ರೇಣಿಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಇತಿ ಆಶಾಸೇ । ಅವಕಾಶೇ ಗೃಹಂ ಪ್ರತಿ ಅವಶ್ಯಮ್ ಆಗಚ್ಛತು । ಭಾವಚಿತ್ರಾಣಿ ಆನಯತು । ಇತಿ ಶಮ್ ॥

ಭವದಗ್ರಜ:

ಯೌಗೀಂದ್ರ:

ಸವಿಧೇ

ಪವನ:

ಸೌರಭವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ:

ನಿರ್ಮಾಣನಗರಮ್

ಮೈಸೂರು - ೫೬೪೩೨೧

3. Write a letter to your friend inviting him during the holidays.

ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರನಿಗೆ ರಜದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

श्रीः

क्षेमम्

दिनाङ्कः ०८-६-२००१

प्रिय मित्र राजेश,
सप्रेम वन्दनानि ।

अत्र सर्वं कुशलम् । मम अध्ययनं सम्यक् प्रचलति । वार्षिकपरीक्षाः सर्वेऽपि प्रारब्धाः । सर्वे अध्यापकाः परिश्रमशीलाः सन्ति । छात्राः अपि अत्र अनुशासनप्रियाः सन्ति । आगामिमासे विरामः आरभ्यते । विरामदिवसेषु भवान् अस्माकं गृहमागच्छतु । पूर्वनियोजितरीत्या आवां गोकर्णक्षेत्रं प्रति गच्छावः । गृहे सर्वेभ्यः मम नमस्कारान् सूचयतु ।

भवतः मित्रम्
बालकुमारः

सविधे
राजेशः
शिवाजिनगरम्
बिजापुरः - ५६७८९०

4. Write a letter to your father describing your annual school celebrations.

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಂದೆಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

श्रीः

क्षेमम्

दिनाङ्कः - १०-१०-२०१२

पूज्याः पितरः,

नमस्काराः ।

परह्यः एव अस्माकं विद्यालये वार्षिकोत्सवसमारोहः सुसम्पन्नः । तस्मिन्नेव कार्ये अहं व्यस्तः आसम् । अभूतपूर्वः आसीत् वार्षिकोत्सवः । संक्षेपतः तमुत्सवं वर्णयामि । अस्माकं कक्षा चतुर्षु वर्गेषु विभक्ता । एकस्य वर्गस्य छात्राः निर्धनानां कुटीरेषु गत्वा आवश्यकतानुसारम् अन्नं, वस्त्रम्, औषधं, च सप्रेम दत्तवन्तः। द्वितीयः वर्गः मदीयः आसीत् । अस्माभिः समीपवर्तिषु श्रमिकाणाम् आवासेषु निरक्षरबालकानां सूची निर्मिता, येन तेषां शिक्षाव्यवस्था भवेत् । तृतीयेन वर्गेण वृक्षारोपणं कृतम् । एवं त्रिभिः दिवसैः समारोहः सम्पन्नः जातः । अनेन सेवाकार्येण सर्वेषां छात्राणां मनसि दिव्यानन्दस्य अनुभूतिः जाता । यदि सर्वे विद्यालयाः एवं कुर्वन्ति तर्हि अस्माकं देशस्य शीघ्रम् एव प्रगतिः भवेत् । सर्वेभ्यः मम नमस्कारान् सूचयन्तु ।

भवदीयः पुत्रः

रमेशः

सविधे

कृष्णमूर्तिः,

रामनाथपुरम्,

हासन-५६७४३२

5. Write a leave letter to your teacher for your birthday.

ನಿಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬದ ನಿಮಿತ್ತ ಒಂದು ದಿನ ರಜಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

श्रीविद्यावर्धिनी प्रौढशालायाः मुख्योपाध्यायानां सन्निधौ; प्रौढशालायाः दशमकक्ष्यायां पठन् कुमारः, सादरप्रणामपूर्वकं विज्ञापयति ।

मान्याः अध्यापकाः,

श्वः मम जन्मदिवसः । तन्निमित्तं गृहे कश्चन कार्यक्रमः ज्येष्ठैः समायोजितः । अतः अहं शालां प्रत्यागन्तुं नैव शक्नोमि । कृपया भवन्तः एकं दिनं यावत् मह्यं विरामं यच्छन्तु । कक्ष्यायाः प्रथमाध्यापकानां संस्कृतपण्डितानां महादेवशास्त्रिणां हस्ताङ्कनं संमतिं च गृहीतवानस्मि ।

मम विरामसमये पाठ्यमानान् पाठान् सुहृत्सकाशे ज्ञात्वाहं पाठक्षतिं संपूरयिष्यामि ।

कुमारः

इति भवतां विधेयः

दशमकक्ष्याविभागः

सुरसरस्वती प्रौढशाला
बेङ्गलूरु

१२/६/२०१३